

DSF 9. KONGRESİ YAPILDI

DSF'nin 9. Kongresi geçtiğimiz ay içinde yapıldı. Bu kongrede uluslararası işçi sınıfı hareketinin güncel sorunları tartışıldı. Ve bütün ülkelerin işçi sınıfını ilgilendiren önemli kararlar alındı. Bu kararlar iki bölüm halinde yayınlandı. Birinci bölümde dünya işçi hareketinin acil siyasal istem ve talepleri yer alırken, ikinci bölümde sendikal haklar bir bildirge ile sonuçlandırıldı.

Bu sayımızda bu bildirgenin tümünü veriyoruz. Öte yandan DSF ve onun mücadele çizgisini, ülkemizde yeni yeni gündeme gelmesi bakımından birkaç cümleyle özetlemeye çalışalım.

Bilindiği gibi İkinci Dünya Savaşı öncesi dünya sendikal hareketinde ileri çizgiyi Kızıl İşçi Sendikaları temsil ediyordu. Bunun yanı sıra Amsterdam Enternasyonali ve Uluslararası Hristiyan Sendikaları Federasyonu vardı. Dünya Sendikal hareketinin birliğini daima ön planda tutan ve bu uğurda çabalarını yoğunlaştıran Kızıl İşçi Sendikaları, içinde bulunduğu savaş ve faşizm tehlikesi ile birlikte 1934 yılında kendini feshetme kararı aldı. Bu karar faşizme karşı dünya işçi hareketinin eylem birliği uğruna aldığı kesin tedbirdi. Fesih kararını izleyen yıllarda sendikal hareketin birleştirilmesi ve tek merkezden yönlendirilmesi doğrultusunda birçok temas ve toplantılar yapıldı.

Süren bu çalışmalar 1945 yılının 3 Ekim'inde noktalanarak Dünya Sendikalar Federasyonunun kuruluşu tüm dünyaya, tüm çalışanlara ilan edildi.

Dünya Sendikal hareketinin esas itici gücü DSF (FSM) olmakla birlikte, Hristiyan işçilerinin de ayrı bir birlikleri vardır. Öte yandan Amerikan sendikacılığının egemen olduğu Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu da azım-

sanmayacak üyeye sahiptir. Bunlara bir de bağımsız sendika ve federasyonları eklemek gerekmektedir. DSF, toplumsal yaşamın iyileştirilmesi, sendikal hakların geliştirilmesi amacıyla bu örgütlere sürekli işbirliği çağrılarını yapmaktadır. İLKE Dergisi ileriki sayılarında dünya sendikal hareketinin konumunu daha ayrıntılı olarak inceleyecektir.

İ L K E

Sendikal Haklar Evrensel Bildirgesi

16-23 Nisan 1978 günleri arasında Prag'da DSF tarafından toplanan 9. Dünya Sendikalar Kongresi'ne sunulan SENDİKAL HAKLAR EVRENSEL BİLDİRGESİ taslak Belgesi Ocak 1977'de Budapeşte'de toplanan DSF Bürosunun 17. oturumunda kabul edilmiştir.

GİRİŞ

Dünyanın tüm zenginliklerini kol ve kafa emeğimizle yaratan ve çeşitli ekonomik ve toplumsal sistemlerde insanlık için barış, toplumsal ilerleme demokrasi ve özgür bir geleceği garanti ve inşa etmek için sendikalarımızda çalışan **BİZ işçiler**, her ülkede ve kıtada giderek artan ölçüde yeni işçi kuşaklarının üretime katıldığını; artan sayıda kadın ve erkek için sendikal örgütlenmenin işyerlerinde ve toplumdaki günlük hayatlarında ekonomik toplumsal ve kültürel işçi haklarının kazanılması savunulması ve genişletilmesi için yeri doldurulamaz bir araç teşkil ettiğini göz önüne alarak,

İşçilerin ve sendikalarının, özgürlük, ulusal bağımsızlık, barışın savunulması için faşizme, ulusal baskıya, sömürgeciliğe yeni sömürgeciliğe, renk ve ırk ayrımına ve emperyalizme karşı halk tarafından yürütülen her mücadeleye katıldığını ve katılıyor olduklarını ve bu suretle her toplumda şimdiki ve yarınki kuşakların şükranlarını kazandıklarını göz önüne alarak, farklı gelişme aşamalarındaki kapitalist ülkelerin sendikaları ve işçilerinin en iyi çalışma ve yaşam koşulları, iş güvenliği

ve çalışma hakkının savunulması konusunda eylemlerini ve varlıklarını güçlendirdiklerini; aynı zamanda toplumsal zenginlik ve ekonomik büyüme meyvalarının yeniden dağılımı ve toplumun yönetimi ile ilgili yeni haklar ve fonksiyonlar talep ettiklerini göz önünde bulundurarak,

Kapitalist ülkelerdeki uluslararası şirketlerin, finans oligarşisinin ve imtiyazlı azınlıkların politik ve ekonomik baskısının, iktidarı ve güçlendirilmiş otoriterliği ve kapitalist gelişmenin anti-demokratik karakterini yoğunlaştırdığını; sendikal haklara ciddi saldırı ve sınırlamaların kaynağını teşkil ettiklerini dikkate alarak,

Sömürgecilik boyunduruğunu kırarak, emperyalist ve yeni-sömürgeci güçlerin ve uluslararası şirketlerin saldırılarına karşı ulusal bağımsızlığı savunmaya ve sağlamlaştırmaya, az gelişmişliğin üstesinden gelmeye çalışan; bunun için toplumda sendikaların örgütlenmesini ve rolünü güçlendiren ülkelerin, sendikalarının ve işçilerinin deneylerini göz önünde tutarak,

Herkese çalışma hakkını güvence altına alan, ekonomik-sosyal ve kültürel hakları arttıran, ekonomik ve politik demokrasinin yeri doldurulmaz rolüne ve insanın insan tarafından sömürülmesinin son bulmasına tanıklık eden; işçilerin ve halkın tüm haklarını etkili bir biçimde kullanmalarını güvence altına alan bir toplum çatısı altında, sendikaların hak ve işlevlerinin gelişme ve genişlemesini gösteren Avrupa, Latin Amerika, Asya ve Afrika'nın farklı sosyalist inşa süreci aşamalarında ve değişik yollarında bulunan ülkelerindeki işçilerin ve sendikaların deneyimlerini dikkate alarak,

Tüm devletleri faaliyetlerinde etkilemesi gereken sendikal özgürlük ilkelerinin artan uluslararası kabulüne ve özellikle Uluslararası İşçi Anlaşmalarına, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesine ve Uluslararası İnsan Hakları anlaşmalarına rağmen gerici hükümetler, sanayi işverenleri ve toprak sahipleri tarafından işçilere ve örgütlerine karşı, sendikal hakların açıkça ve büyük ölçüde çiğnendiğini göz önünde bulundurarak,

İşçilerin ve örgütlerinin temel hak ve güvencelerini tanımlamış olan ve 1954'te Dünya Sendikalar Federasyonu tarafından kabul edilen, işçilerin Sendikal Hakları Beratı'nın tam geçerliğini anımsayarak,

İşçilerin ve sendikal örgütlenmelerinin deney ve pratiklerinde geçtiğimiz on yıllarda kaydedilen gelişmelerin sendikal hakları güvence altına alınmış uygulamalarını güçlendirdiğini ve kapsamını genişlettiğini, aynı zamanda toplumda, ekonomide, işyerlerinde ve uluslararası ilişkilerde sendikal örgütlenmelere yeni haklar ve işlevler verilmesi sorununu gündeme getirdiğini göz önüne alarak,

«Toplumsal adaletsizliğin ve insanın sömürülmesinin tüm biçimlerinin ortadan kaldırılacağı Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen»in kuru-

luşunun sağlanmasında sendikaların özgür ve yaratıcı eylem yürütebilmeleri için sendikal örgütlenmenin güçlendirilmesine yönelik, dünyanın her tarafında sendikaların mücadelesi, birleşik eylem ve dayanışması için bütün bir hedefler dizisi belirleyen bu SENDİKAL HAKLAR EVRENSEL BİLDİRGESİNİ kabul ve ilan ederiz.

— İ L K E L E R —

Sendikal hakların tam kullanımı, şu maddelerin ulusal anayasalarda kanunlar ve pratik uygulamalarda tanınması ve garanti edilmesini öngörür:

- Herkese üretken ve toplumsal olarak yararlı çalışma hakkı,
- Açlık ve gıdasızlıktan kurtulma ve yeterli beslenmede bulunabilme hakkı,
- Cehaletten kurtulma hakkı ve öğretim, eğitim ve kültür hakkı,
- Sağlık korunması hakkı,
- Garanti altına alınmış bir gelir ve sosyal güvenlik hakkı,
- Politik, ekonomik, sosyal, kültürel ve yurttaşlık haklarının, hiç bir ayırım yapılmaksızın etkili bir şekilde uygulanması,
- Ulusların ve bireylerin sömürülmesinin tüm biçimlerinin, sömürgeciliğin, yeni sömürgecilik, Nazizm ve ırk ayrımı da dahil —faşizm ile ırkçılığın— ve Birleşmiş Milletler amaç ve prensiplerine ters düşen diğer politika ve ideolojilerin derhal ve kesin bir şekilde ortadan kaldırılması.
- Siyasi ve ekonomik bağımsızlık ve her devletin, halkının isteklerine bağlı olarak kendi ekonomik, politik, sosyal ve kültürel sistemini seçme hakkı,
- Dış ekonomik sömürünün tüm biçimlerinin ortadan kaldırılması ve bir Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen'in kurulması,
- Hiçbir ayırım yapılmaksızın ekonomik, sosyal, kültürel ve kamusal faaliyetlerin yürütülmesinde işçilerin ve örgütlerinin katılımı ile yönetimin ve devletin demokratikleştirilmesi,
- Ulusal, bölgesel ve uluslararası sendikal örgütlenmelerin bağımsız bir biçimde ve herhangi bir dış müdahale olmaksızın, programlarını, eylemlerini ve sendikal hareket dışındaki örgütlenmelerle mümkün ilişkilerini belirleme hakkı.

Bütün işçiler, yaş, cinsiyet, ırk, renk, milliyet, kast, aile veya sosyal konum, dil, siyasi veya dini inanç, bağlı oldukları sendika, meslek ve vasıf ayırımına bakılmaksızın bu bildirmede yer alan haklardan yararlanacaklardır.

Haklarının savunulmasında, tüm işçiler kanun önünde eşittirler ve bu konuda özgür ve eşit yaklaşımla güvence altına alınmalıdırlar.

TOPLUMDA

A — İŞÇİLERİN HAKLARI

Madde 1 — İşçiler, önceden izin almaksızın topluma ve kendilerini etkileyen tüm sorunlar üzerine tartışma, düşüncelerini özgürce ifade etme hakkına sahip olacaklardır.

Madde 2 — Kamu hizmetlileri de dahil olmak üzere işçiler, devlet yetkililerinin veya işverenlerin izni veya denetimi olmaksızın sendika kurma, mevcut sendikalara katılma ve herhangi bir sendikal faaliyette görev alma hakkına sahip olacaklardır.

Madde 3 — Sendika üyeleri devlet yetkililerinin veya işverenlerin müdahalesi ya da denetimi olmaksızın, sendikalarının tüzüğünü özgürce belirleyecek ve sendikaların işlev ve faaliyetlerini düzenleyeceklerdir.

Madde 4 — Sendika üyeleri tüzüğe göre kendi liderlerini seçme ve sendikanın çeşitli düzenlerine seçilme hakkına sahip olacaklardır.

Madde 5 — İşçiler, kendi çıkarlarının savunulmasında başvurulmuş grev, boykot, gözcülük, işyeri işgali, gösteri veya başka herhangi bir sendikal mücadelenin biçimini içeren herhangi bir eyleme katılma hakkına sahip olacaklardır.

Madde 6 — İşçiler hangi işte olurlarsa olsunlar, hilesiz grev eylemine başvurma hakkına sahip olacaklar ve bir grev veya sempati hareketi öncesinde, sırasında ve sonrasında hiçbir

şart altında işten çıkarılma, cezalandırılma, ceza müeyyide veya tedbirlere veya aldatmacalara maruz bırakılmayacaklardır.

Madde 7 — İşçiler, devlet yetkililerinin ve işverenlerin müdahalesi olmaksızın diledikleri basında seslerini duyurma; sendika ve işçilerin basın ve yayınlarını dağıtma, herhangi bir sendikal propagandayı yürütme ve diledikleri sendikal eğitime katılma hakkına sahip olacaklardır.

Madde 8 — İşçiler, sendika örgütlerine müracaat etme ve bireysel ve ortaklaşa haklarının veya çıkarlarının savunulmasıyla ilgili tüm sorunlarda sendikalardan yardım görme hakkına sahip olacaklardır.

Madde 9 — İşçinin kısmen veya tamamen işsizliği hiç bir biçimde onun sendikal haklarının özgürce kullanımını engellemeyecektir.

B — SENDİKALARIN HAKLARI

Madde 10 — Sendikalar resmi mercilerin veya işverenlerin denetim veya müdahalesi olmaksızın, özgürce seçilmiş tüzüklerine göre işçileri temsil eden faaliyetlerini sürdürme hakkına sahip olacaklardır. Tüzel kişilik taşıyacaklardır.

Madde 11 — Sendikalar, liderlerini ve yürütme organlarını seçme, kendi iç yönetimini düzenleme ve faaliyet programlarını formüle etme konusunda özgürce yöntemler aramak hakkına sahip olacaklardır.

Madde 12 — Sendika fonlarını yö-

netme hakkı, devlet yetkililerinin ve ya işverenlerin kontrolü olmaksızın yalnızca sendikalara ait olacaktır. Hiç bir şart altında sendika fonlarına veya diğer sendika mülklerine el konulamaz.

Madde 13 — Sendika örgütleri sendika tüzüğüne uygun şartlar altında sendika aidatları toplama hakkına sahip olacaklardır.

Madde 14 — Sendika örgütleri resmi mercilerden önceden izin almaksızın toplantı, konferans, kongre düzenlemek ve herkese açık şehirlerarası karayollarında yeralacak gösteriler de dahil, gösteri düzenleme hakkına sahip olacaklardır.

Madde 15 — Sendika örgütleri grev eylemine yönelik her türlü hareketi düzenlemek ve desteklemek doğrultusunda gerekli tedbirleri alma hakkına sahip olacaklardır. Ve bu eylem hiç bir şekilde cezalandırmalarla, mağdur etmelerle sonuçlanmayacaktır.

Madde 16 — Sendika örgütleri resmi mercilerden çalışmalarını yürütmeye uygun nitelikte sürekli konutlar temin etmek, bunları kendi amaçları için kullanmak ve yönetmek hakkına sahip olacaklardır.

Madde 17 — Sendika örgütleri sendika eğitimini ve işçilerin her türden kültür, eğitsel, öğretici faaliyetlerini düzenlemek; işçiler için okullar, kitaplıklar, kulüpler ve başka her çeşit sosyal, eğitsel, kültürel rahatlığı ve spor imkânını sağlamak hakkına sahip olacaklardır.

Madde 18 — Sendikalar bir dalda yerel, bölgesel ya da ulusal temele dayalı federasyonlaşma ya da varolan federasyonlara bağlanma hakkına sahip olacaklardır.

Madde 19 — Sendikalar farklı sanayi kollarını, meslek ve zanaatları kapsayan ülke çapında konfederasyonlar oluşturma hakkına sahip olacaklardır.

Madde 20 — Sendika örgütleri işçilerin hak ve çıkarlarını savunmak

doğrultusunda ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel politikalar hakkında görüş belirtmek, bu hak ve çıkarları etkileyen ya da tehdit eden her sorun üzerinde söz söylemek hakkına sahip olacaklardır.

Madde 21 — Sendikalar resmi merciler de dahil tüm işverenlerle bir ya da birkaç işkolunda ya da tüm ülke düzeyinde ve tüm diğer iş koşullarını görüşmek ve resmi toplu sözleşmeler yapmak hakkına sahip olacaklardır.

Madde 22 — Sendikalar, işçilerin sorunlarıyla ilgili her organda onların kişisel ya da ortak çıkarlarını temsil etmek, işçilerin hak ve çıkarlarını savunmak doğrultusunda yasal eylem koyma hakkına sahip olacaklardır.

Madde 24 — İşçileri doğrudan ya da dolaylı olarak ilgilendiren sorunlar üzerinde ve özellikle bu sorunlarla ilgili yasa ve yönetmeliklerin çıkarılması konusunda sendika örgütlerine danışılacaktır. Sendikalar, aynı zamanda, yaşama organlarında yasa önerileri getirme hakkına da sahip olacaktır.

Madde 25 — Sendika örgütleri, devlete ait olanlar da dahil, kitle haberleşme araçlarını kullanabilmek ve kendi haberleşme araçlarını da sağlamak hakkına sahip olacaklardır.

GARANTİ VE ÖNLEMLER

Madde 26 — Tüm devletler, anayasa, yasa ve pratik uygulamalarında temel kişisel ve ortak çıkarların, kişinin özgürlük ve güvenliğinin, görüş sahibi olma ve bu görüşü savunma hakkının, toplanma özgürlüğü ve diğer tüm sendikal hakların tanınmasını ve pratiğe geçilmesini sağlayacak şekilde demokratik özgürlükler ve insan haklarına saygıyı garanti altına alacaklardır.

Madde 27 — Devletler, işverenlerin ve resmi mercilerin işçiler üzerinde, sendikal üyelik çalışmaları ve faaliyet ya da kişisel görüş ve kanılar yüzünden, iş durumu ve çalışma ilişkileri

açısından hiçbir şekilde ayırım gözetmemelerinin sağlanması için koruyucu yasaların kabulünü ve titiz bir şekilde uygulanmasını sağlayacaklardır.

Madde 28 — Devletler iş ilişkileri konusundaki müzakerelerdeki temsil sıfatlarından dolayı sendikalar üzerinde ayırım gözetilmesini yasaklayacaklardır.

Madde 29 — Devletler yasalarıyla işverenlerin işçi örgütlerinin desteklenmesi ya da oluşturulmasını hedef alan ve bir işverenin ya da işveren örgütünün, işçilerin birliğine yönelik her türlü müdahaleci tavrının cezalandırılmasını sağlayacaklardır. Ayrıca sendikal örgütlerinin bir tüzel kişilik olarak konumlarının korunmasını ve savunulmasını garanti altına alacaklardır.

Madde 30 — Devletler, işçiler tarafından istenen bir sendika birleşme işlemine yasalar ya da pratik uygulamalar yoluyla müdahale edemeyeceklerdir.

Madde 31 — Devletler resmi mercilerin (idare, polis, asker) ya da işverenlerin müdahalesi olmadan işçi örgütlerinin faaliyetlerinin (kongre, seçim, toplantı) yürütülmesi ve sendika toplantılarının yapılması hakkını sağlayacaklardır.

Madde 32 — Devletler sendika binalarının, haberleşme, yazışma ve telefon konuşmalarının dokunulmazlığını sağlayacak ve bu hakları sağlayan koşulları çiğneyenlere karşı girişimde bulunacaktır.

EKONOMİDE

Madde 33 — Tüm işçiler, verimli, toplumsal yararı olan ve iyi ücretle çalışma hakkına sahip olacaklardır.

Madde 34 — İşçiler ve onların sendika örgütleri demokratik, ekonomik ve sosyal gelişme planlarının uygulanmasına ve denetimine özgürce katılma hakkına sahip olacaklardır.

Madde 35 — Sendika örgütleri işçilerin çıkarlarını savunmak doğrultu-

sunda sanayi politikasının, tarımsal reformların ve çevre sağlığına ilişkin projelerin hazırlanmasında kendilerine danışılması hakkına sahip olacaklardır.

ÖNLEM VE GARANTİLER

Madde 36 — Devletler işçilere ücretten iş, ücretlerin ve emekli aylıklarının yüksek satın alma gücünü ve diğer sosyal çıkarları sağlamalıdır.

Madde 37 — Devletler, sendikaların toplum içerisinde, ekonomik sorunlar üzerinde ve işyerlerindeki faaliyetlerine müdahale etmeden, sendika örgütlerinin ekonomik ve sosyal planlamaya katılmalarının sağlanması için gerekenleri yapacaklardır.

Madde 38 — Sendikalar işçilerin genel ya da kişisel çıkarlarını etkileyebilecek nitelikte gördüğü her sorun üzerinde uğraşmaya da yetkili olacaklardır.

İŞYERİNDE

Madde 39 — İşçiler tüm işyerlerinde toplanmak, aidat ve bağış toplamak, diledikleri yayınları okumak, sendika ve işçi yayınlarını dağıtmak, tüm medeni ve siyasal hakları taşıyarak sendikal propagandasını yapabilmek hakkına sahip olacaklardır.

Madde 40 — İşçiler kamu ya da özel teşebbüs işletmelerinde ve tüm işyerlerinde, onların çıkarlarını savunmakla yükümlü sendika işyeri yöneticilerini, iş komitesi üyelerini ve herhangi başka işçi temsilcilerini seçmek ve kendileri de bu görevlere seçilmek hakkına sahip olacaklardır.

Madde 41 — İşçiler onların kişisel ya da ortak çıkarlarını etkileyen her sorunu serbestçe seçilmiş işyeri idarecisiyle görüşmek hakkına sahip olacaklardır.

Madde 42 — Sendikalar işverenin ya da resmi mercilerin denetimi olmaksızın sendika toplantılarını dü-

zenleyebilme ve faaliyetleri için diğer işyerleriyle ortak girişimde bulunabilme hakkına sahip olacaklardır.

Madde 43 — Sendika işyeri yöneticileri ve işletme dahilinde seçilmiş diğer temsilciler, işletmenin tesis ve olanaklarını çalışmalarını için özgürce kullanmak hakkına sahip olacaklardır. İşçilerin konut ihtiyacının işveren tarafından sağlandığı yerlerde tüm yerleşim alanlarına özgürce giriş sağlanacaktır.

Madde 44 — Sendika işyeri yöneticileri ve işyerinde seçilmiş diğer temsilciler görevlerini hızlı ve iyi bir şekilde yerine getirebilmek için, iş saatlerinden belirli bir zamanı kullanma hakkına sahip olacaklardır.

Madde 45 — Sendikaların faaliyetlerini işyerinde ve çalışma saatlerinde yürütme yetkisine ve işverenlerden işyerinde odalar ve panolar sağlama hakkına sahip olmaları sağlanacaktır.

Madde 46 — Sendikalar ulusal düzeydeki toplu sözleşmeleri tek tek işyerlerinde düzeltmek ya da tamamlamak amacıyla ilgili işverenle pazarlık yapmak hakkına sahip olacaklardır.

Madde 47 — Sendikalar işveren tarafından çalışma koşullarını değiştirmek doğrultusunda kendileriyle müzakere edilmeden alınan kararlara itiraz etme hakkına sahip olacaklardır.

Madde 48 — Çokuluslu şirketlere ait işyerlerinde sendikaların örgütlenmeleri ve faaliyetleri kısıtlanamayacaktır.

Madde 49 — Çokuluslu şirketlerin ulusal, bölgesel ya da uluslararası nitelikteki işyerlerinde sendika işyeri yöneticileri ve diğer seçilmiş temsilciler tam bir serbestlik içerisinde çalışma hakkına sahip olacaklardır.

Madde 50 — Sendika örgütleri işçi çıkarlarının temsilciliği görevlerini yerine getirmek için işletmenin kârı, yatırım ve üretim planları ya da ge-

nişletilmesi ve modernleştirilmesi konusunda doğru ve tahkik edilebilir nitelikte bilgi edinebilme hakkına sahip olacaklardır.

Madde 51 — Sendikalar işyerinin ekonomik tercihleri, mali ve teknik politikaları üzerinde demokratik denetim hakkına sahip olacaklardır.

Madde 52 — Sendikalar işçilerin can güvenliği ya da sağlığına yönelik herhangi bir tehlikenin ortaya çıkması halinde işi anında kesme hakkına sahip olacaklardır.

ÖNLEM VE GARANTİLER

Madde 53 — Devletler iş ilişkileri konusunda sendikal hakları güçlendirmek ve genişletmek yoluyla işverenlerin güçlerine yasal sınırlar getirmelidirler.

Madde 54 — Devletler seçilmiş temsilcilerin sendikal haklarını garanti altına almak ve genişletmek yoluyla şirket kanunlarına yasal tahditler getirerek, idarenin yapısını demokratikleştirmelidir. Özellikle;

— Çalışma hakkının ve bir işin garantisinin tanınması,

— Çalışma hakkına tecavüz ve sendika çalışmalarına engel olması bakımından iş anlaşmazlıklarını takibe; her türlü lokavt, kapatma, ya da fabrika transferinin yasaklanması,

— Sendikaların acele asker kaydetme işlemi üzerine denetimi ve önceden sendikaya danışılmaksızın yapılan her türlü işten çıkarmanın yasaklanması hakkı,

— Sendika örgütlerinin tanınması ve personel sayısı ne olursa olsun tüm işyerlerinde bu tanınmanın sonuçlarına uyulması,

— İşçilere, seçilmiş sendika temsilcilerine ve işyeri idarecilerine karşı cezal müeyyide uygulayan işveren ve merci yetkililerinin cezalandırılması ve baskıcı davranışların kurbanı olan işçilerin işlerine tekrar dönmeleri,

— Adaylıkları ve hizmet müddetleri boyunca ve bunun sona ermesinden sonra, belirlenmiş bir işyeri içerisinde yöneticilerinin ve sendika temsilcilerinin işten çıkarılmalarına karşı garanti,

— Polislin işçilere karşı kullanılmasının yasaklanması garanti altına alınmalıdır.

Madde 55 — İşçileri izlemek, ihbar etmek amacıyla yönelik bir işgüvenlik niteliğindeki kişisel idareye dayalı organizasyonlar ve kara listelerin hazırlanması yasaklanmalıdır. Personel konusundaki dosya ve kayıtlar, —kompiuterle yapılsın yapılmıyın—, işle ilgili konularda kullanılacak bilgiler dışında herhangi bir bilgi içermemelidir.

Madde 56 — Devletler, sendikaların işletme yönetimleri ile ilgili etkili demokratik kontrol haklarını garanti edecek işveren ve kamu makamlarını ilgilendiren zorunlu kuralları koymak mecburiyetindedirler. Bunun için özellikle;

— Acele asker kaydetme işlemlerinin denetimi,

— İş teftişi,

— Terfi ve ücret artışıdaki kıstasların belirlenmesi,

— Üretimin iyileştirilmesinin denetimi, mülk sahibinin değişmesi, mülkün başkasıyla birleşmesi ve üretimdeki teknik değişme konularında karar alınmasına sendikaların katılımını sağlamaları gerekir.

Madde 57 — Sendika örgütleri diletikleri bölgesel ya da uluslararası sendika örgütüne katılma hakkına sahip olacaktırlar.

Madde 58 — Sendika örgütleri uluslararası sendika çalışmalarına katılmak ve diğer ülkelerin bölgesel ya da uluslararası sendikalarla işbirliği yapmak ve onlarla birlikte ya da dayanışma halinde faaliyet yürütmek hakkına sahip olacaktırlar.

Madde 59 — Sendika örgütleri uluslararası kongreler, toplantılar ve eği-

tim kursları düzenleme hakkına sahip olacaktırlar.

Madde 60 — Sendika örgütleri, şartsız olarak diğer ülkelerin bölgesel ya da uluslararası sendika örgütleri'ne delege mübadelesini sağlamak ve onlarla ilişkiler geliştirmek hakkına sahip olacaktırlar.

Madde 61 — Sendika örgütleri tüm işçi göçlerini kapsayan iki taraflı ya da çok taraflı göç anlaşmalarının pazarlığı, müzakereleri ve denetimine katılma hakkına sahip olacaktırlar.

Madde 62 — Sendika örgütleri ekonomik entegrasyon organlarında onların politikalarının belirlenmesine, denetim ve uygulamasına ve tüm çalışmalarına katılmak hakkına sahip olacaktırlar.

Madde 63 — Sendika örgütleri çok uluslu şirketlerdeki sendika temsilcilerinden uluslararası komiteler oluşturmak ya da onlara katılmak hakkına sahip olacaktırlar.

Madde 64 — Sendika örgütleri her işletmede ve her ülkede sendikal hakların herhangi bir zarara uğraması sözkonusu olmadan ulusal ve çokuluslu şirketlerde uluslararası platformda toplu sözleşme görüşmeleri gerçekleştirmek hakkına sahip olacaktırlar.

Madde 65 — Sendika örgütleri hükümetler ve çok uluslu şirketler arasındaki sözleşmelerinin sosyal ve ekonomik niteliği konusunda bilgilendirilme ve danışılma hakkına sahip olacaktırlar.

Madde 66 — Sendika örgütleri işçilerin yaşama ve çalışma koşullarını ilgilendiren uluslararası ekonomik, sosyal ve kültürel sorunlar üzerindeki forum, tartışma görüşme ve kararlarda söz sahibi olma hakkına sahip olacaktırlar.

Madde 67 — Uluslararası Sendika örgütleri tüm ülkelerin sendika örgütleriyle kalıcı ilişkileri korumak ve bu konuda istekli sendika örgütleriyle işbirliği ve delege mübadelesi konu-

sunda anlaşmalar yapmak hakkına sahip olmalıdırlar.

Madde 68 — Uluslararası sendika örgütleri ilgili dış ülkelerde yayınlarını basmak ve dağıtmak, toplantılar, kongreler ve eğitim kursları düzenlemek, uluslararası dayanışma ve karışıklı yardımlaşmada bulunmak hakkına sahip olacaklardır.

Madde 69 — Uluslararası sendika örgütleri ulusal ya da bölgesel sendika örgütlerinden ödenek alma, hakkına sahip olacaklardır.

ÖNLEM VE GARANTİLER

Madde 70 — Devletler yasalarında sendika örgütlerini uluslararası örgütlere katılma hakkını tanımalı ve bu hakkın kullanılmasını şu maddelerle garanti altına almalıdır;

— İşçi örgütlerinin uluslararası sendikal faaliyetlerini engelleyen davranışlardan sorumlu olan resmi merci yetkililerine ve işverenlerin cezalandırılması,

— Ülkede ulusun temsilcisi durumundaki sendika temsilcilerine gerekli pasaport ve vizenin sağlanması,

— Diğer ülkelerden ya da bölgesel veya uluslararası sendika örgütlerinden temsilcilere vize ve ziyaret izninin sağlanması,

— Ulusal ya da uluslararası sendika örgütleri arasındaki haberleşmenin faaruzdan masuniyetine saygı gösterilmesi.

Madde 71 — Devletler egemenliklerinin uygulaması ve ulusal yasalara ilgili olarak ülkede işçi sendikaları haklarına sınırlama getirmeye yönelik çalışmalar yapmak isteyen çok uluslu şirketlerin baskısına boyun eğmemelidirler.

Madde 72 — Devletler daha önce bölgesel ekonomik gruplar ya da çok uluslu şirketlerle varılmış uluslararası anlaşmalarda ortaya çıkabilecek, daha az elverişli nitelikteki şartlar yüz-

ünden işçiler ve onların sendika örgütleri tarafından tüm ülke çapında ortaya konulan daha iyi şartların engellenmeye ya da bozulmaya uğramasını garanti altına alacaklardır.

Madde 73 — Devletler ırk ayrımını, insan haklarının açıkça çiğnenmesini teşvik eden ülkeler ve girişimler üzerinde Birleşmiş Milletler tarafından alınan kararlar doğrultusunda etkili ekonomik koşullar uygulanması konusundaki her türlü eylemde bulunma ve bu konuda karar alma için sendika örgütlerine kolaylık sağlamalıdırlar.

Madde 74 — Onların uluslararası çalışma örgütünün çalışmalarına katılımları çerçevesinde, devletler Uluslararası Çalışma Örgütünün genel kurulu ve çeşitli toplantıları için delege seçiminde sendika örgütleri arasında herhangi bir ayrımın gözetilmemesi prensibini kesinlikle uygulayacaklardır.

Madde 75 — Devletler Uluslararası Topluluğun üyeleri olarak, sendika ve insan hakları için tüm yönlerde ve sosyal ilerleme ve ekonomik şartlarda yeni bir ekonomik düzenin kurulmasını teşvik etmek için mümkün olduğu kadar ekonomik, sosyal, kültürel, medeni, politik ve sendikal hakların kısmen uluslararası insan hakları toplantısının, örgütlenme hakkının korunması ve örgütlenme özgürlüğü üzerine 87. Maddenin toplu sözleşme ve örgütlenme hakkı üzerine 98. in ayırım (işvermede ve meslekte) üzerine 111. işçi temsilcileri üzerine 135. in ve kırsal işçi örgütleri üzerine 141. in korunması için uluslararası araçları uygulamalı, onaylamalıdırlar.

Madde 76 — İnsan hakları ve sendika özgürlüklerini koruyucu, garanti ve teşvik edici katılımı doğrultusunda uluslararası çalışma örgütü evrensel Sendikal Haklar Bildirgesinin gereklerine uygun olarak yeni uluslararası anlaşmaları ve tavsiyeleri kabul etmelidir.

TSİP'in C. Senatosu Araştırma Komisyonuna İlettiği ŞİDDET OLAYLARI RAPORU

Okurların hatırlayacakları gibi, MC döneminde Cumhuriyet Senatosunda şiddet olaylarını ve nedenlerini araştırmak amacıyla bir Komisyon kurulmuştu. Komisyon başkanlığına senatör Fevzi Hakkı Esatoğlu seçilmiş ve çalışmalara başlamıştı. Dergimize ulaşan bilgilere göre, konu ile ilgili olarak siyasal partilerin de görüşleri alınmak istenmiş ve girişimlerde bulunulmuştu. Konuyu sorduğumuz Türkiye Sosyalist İşçi Parti yöneticileri bilgilerimizi doğruladılar ve Senato Araştırma Komisyonu için hazırlanan RAPOR'u basına göndereceklerini açıkladılar. TSİP yöneticilerinden aldığımız bu belgeyi yayınlamayı bir görev sayıyoruz.

İ L K E

KOMİSYONUN TSİP'E ÇAĞRISI

TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANLIĞINA

Cumhuriyet Senatosu Cumhuriyet Halk Partisi Grubu Başkanvekilleri ve Milli Birlik Grubu Başkanı tarafından verilen örnekleri ekli araştırma önermeleri ile Cumhuriyet Senatosu araştırması istenmesi üzerine, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 15 Nisan 1967 günlü 56'ncı Birleşiminde, Anayasanın 88'inci ve Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğü'nün 133, 134, 135, 136, ve 137'nci maddeleri gereğince Cumhuriyet Senatosu araştırması açılmasına karar vermiş ve bu amaçla da Komisyonumuz kurulmuştur.

Çalışmalarını sürdüren komisyonumuz son defa yaptığı 3 Mayıs 1978 günlü toplantısında konu ile ilgili olarak siyasi partilerin görüşlerinin de istenmesine karar vermiştir.

Ekli önergelerde araştırılması istenilen konularla ilgili görüşlerinizin 15 gün içinde Başkanlığımıza bildirilmesini rica ederiz.

Saygılarımla.

**Toplum Etkileyen Şiddet Olaylar
Araştırma Komisyonu
Başkanı
Fevzi Hakkı ESATOĞLU**

TSİP'İN RAPORU

G İ R İ Ş

Partimiz sosyalizmi klavuz edinmiş işçi sınıfının mücadele yöntemini benimsemiş bir partidir. Ve kurulduğu andan beri de Türkiye'de demokrasi mücadelesinin büyük önemini tespit etmiş, demokrasi saflarında yerini almış ve demokratik haklar uğruna mücadele vermiştir. Bu kapsam içinde, demokrasinin inkarı olan faşizmin karşısında yer almış, faşist hareketin iç yüzünün açık edilmesinde büyük çaba göstermiş, faşist zorbalığa karşı demokrasi yanlılarının saf tutmaları ve birlikte mücadele vermeleri için olanca gayreti göstermiştir. Getirmiş olduğu akıl almaz toplumsal yıkıntıları nedeniyle tüm dünyada insanlık düşmanı olarak yaftalanan lanetli faşizmin, ülkemizde son yıllarda pervasızca azgınlaşan saldırganlığını önlemek, MC iktidarları kanalından hızla tırmandırılan faşizme geçit vermemek ve faşizmin halk düşmanı gerçek yüzünü ve ülkemizi felakete götürerek caniyane emellerini açığa çıkartmak için mücadele verenlerin ön safında Partimiz de yer almıştır.

Senato'da şiddet olayları ile ilgili araştırma önergesi verilmesinden bu yana iki yılı aşkın bir süre geçmiştir. Bu süre zarfında olup bitenler, faşist saldırganlık hakkında Partimizin görüşlerinin ne kadar doğru ve gerçekleri yansıtıcı olduğunu defalarca ispat ederken, çok daha geniş yığınların faşizmin vahşetini daha yakından tanımalarını mümkün kılmıştır.

Yuvalandıkları yerlerden temizlenmemek, geniş toplum kesimlerinden tecrit olmamak ve halkı sindirip zora başegdirmek amacıyla son günlerde sistemli ve planlı bir şekilde azdırılan «şid-

det olayları»nın, faşist zorbalığın tezahüründen başkası olmadığını tüm ülke halkı hatta bütün dünya bilmektedir. Bu nedenle bu konuda uzun uzun ayrıntılara girmeyi gereksiz sayıyoruz. Sadece faşist saldırganlık konusunda Partimiz'in resmi açıklamalarından örnekler vermekle yetineceğiz. (*)

Böyleyken, son dönemlerde faşist saldırganlığın değerlendirilmesinde demokrasi saflarında karşılaşılan bazı olumsuzluklar bizler için endişe kaynağı olmaktadır. Bu noktada özellikle CHP'nin tutumu bir hayli ilginçtir. Halk Partisi, Hükümet'i kurduktan sonra şiddet olaylarının adı konması meselesinde dikkati çekici bir tavır değişikliği yapmıştır. Şimdi «silahlı sağ-silahlı sol» şeklinde tanımlamalarla «şiddet olayları»nın sağdan ve «sol»dan, karşılıklı olduğu izlenimi verilmek istenmektedir. Faşist hareketin demokrasi saflarını çökertmek amacıyla yaygınlaştırdığı sistemli ve planlı saldırıyla, provakasyonun egemen olduğu bireysel terör hadiseleri eşdeğer gösterilmek istenmektedir. Faşizm kelimesi dahi dile alınmadığı gibi, «şiddet olayları»nın faşist niteliğinin dile getirilmesinden kaçınılmaktadır. Faşist zorbalığın nasıl pervasızca at cınatmak çabalarında olduğu neyi hedeflediği ve bu doğrultuda mesafe katetmek için neler yaptığı gözden kaçırılmaktadır. Bir İçişleri Bakanı, saldırganlığın esas kaynağı olduğu herkesce bilinen MHP'nin G. Başkanı'na, «şiddet olayları»na karşı alınan tedbirler hakkında bilgi verecek, yani demokrasiye kastedenlerin karşı «tedbir» almalarını sağlayacak kadar ciddiyetten uzaklaşabilmektedir. Aynı İçişleri Bakanı faşist zorbalığın saldırılarını, «denetlenemeyen kızgınlıklar» olarak niteleyerek, faşizm tehlikesini görememenin ciddiye almamanın örneklerini vermeye devam etmektedir. (**)

Oysa CHP'nin tutumunun önceleri böyle olmadığı bilinmektedir. 5 Haziran seçimleri öncesinde CHP G. Başkanı konuşmalarında «şiddet hareketleri»nin faşizmden kaynaklandığını, Türkiye'de faşist hareketi ise MHP'nin ve yandaş kuruluşlarının temsil ettiğini açık açık dile getirmiştir. Bu açıklamalar üzerine MHP G. Başkanının nasıl ağır bir dille kendisine hücum ettiği hatırlardadır.

Uzağa gitmeye gerek yoktur. Araştırma önergesinin kendisi CHP'nin vaktiyle faşizm karşısındaki tutumuna ışık tutmaktadır. Şu satırlar, bize gönderilen evrakın ekinde alınmadır:

(*) Örnekler ektedir.

(**) Milliyet, 8 Mayıs 1978

«Öte yandan, ideolojisi ve saplantıları uzun süredir bilinen bir kişinin, Batıda tarih içinde örneklerine rastlanan biçimde ele geçirdiği küçük bir siyasal partiyi, kısa dönemde, totaliter sağ dikta yanlısı bir parti haline dönüştürmüş olmasını ve bunun büyük tehlikesini, bilerek, görmezlikten gelmiş ve özellikle adı anılan bu kişinin amacına erişmek için örgütlediği eylemci ve silahlı (vurucu güçlere) ve onların süre gelen korkunç ve insanlık dışı eylemlerine meşruluk kazandırma bahasına da olsa, bu kişi ve partisi ile ilişki kurmayı, tam bir gözü kararmışlık içinde, bilerek yeğlemiştir.»

Bundan iki buçuk yıl önce CHP'li senatörler faşizm meselesini bir hayli tutarlı bir şekilde ele alabilmişler ve hatta AP'nin de faşist hareketi kollayan tutumunu gerçekçi olarak ifade etmişlerdir. Aradan geçen iki buçuk yıl boyunca, özellikle MC'nin düşürülmesinden sonraki dönemde olup bitenler en geniş kitlelerin indinde şiddet olaylarının, faşist hareketin merkezlerinden kaynaklandığını çok net bir şekilde açığa çıkarmıştır. Durum böyleyken, CHP'nin daha tutarlı olacağına, gerilemesi bir hayli düşündürücüdür.

Sırası gelmişken hemen belirtelim ki, «şiddet olayları»nın içinde «sol» görünümlü bir bireysel terörist fiiller de bulunmaktadır. Kendilerini «sol» görüp göstermeye çalışmalarına rağmen bireysel teröristlerin solculukla ve hele hele sosyalizmle uzak yakın ilişkileri yoktur. Anarşizmden kaynaklanan bireysel terörizm, her zaman işçi sınıfının ve halkın vermekte olduğu, sömürü ve baskıdan kurtuluş mücadelesine zarar vermiş, emekçilerin zaferini daima geciktirmiştir. Bu nedenle bilim dışı bu gibi akımlara ve eylemlere işçi sınıfı hareketi ve onun pusulası sosyalizm daha baştan beri karşı çıkmıştır.

Partimiz de, bu konuda kurulduğundan bu yana tutarlı bir politika izlemiş ve bireysel terörizme devamlı karşı çıkmış, bireysel terörist fiilleri sürekli mahkum etmiştir. Üstelik bireysel terörist akımlar, tarihteki diğer örneklerinin de gösterdiği gibi egemen güçlerin karanlık tertipleri için elverişli avadanlıklar oluşturduklarından kuşku duyulmaz. Partimiz, son tahlilde egemen güçlerin ekmeğine yağ süren bireysel terörizme, aynı zamanda provakasyona açık niteliğinden ötürü de karşı çıkmıştır.

Ama durum böyle diye, yani «sol» görünümlü «şiddet olayları» da var diye şiddet olaylarının hem sağdan hem de «sol»dan geldiğini iddia etmek, sadece ve sadece faşizm tehlikesinin vaha-

metini gözlerden kaçırmaya hizmet eder. «Sol» görünümlü bireysel terörist olaylar münferittirler, sosyal etkinlikleri yoktur, yaygın değildirler, daha da önemlisi hiç bir sosyalist, ilerici ve demokrat akımdan tasvip görmedikleri gibi tamamıyla tecrit olmuş durumdadırlar.

Oysa faşist hareketin durumu hiç de böyle değildir. Şiddet olaylarının ezici çoğunluğunun faşist zorbalar tarafından yaratıldığı kesinlikle bilinmektedir. Üstelik katliamlar ve cinayetler şeklinde tezahür eden faşist saldırıların belirli merkezlerinden, sistemli ve planlı bir şekilde uygulamaya kondukları da açıktır. Faşist hareketin ülkemizdeki amacı, diğer ülkelerdeki benzerleriyle tam bir paralellik arz etmektedir ve orta yerdedir. Faşistler toplumda zorbalığı egemen kılmak istemektedirler. Saçtıkları dehşetle insanları yıldırıp sindirmek ve halkı zora baş eğdirmek amacını gütmektedirler. Bu konuda karşılarında demokrasi saflarından gelen güçlü bir tepki bulmakla birlikte, sistemli ve planlı bir zorbalıkla bir hayli mesafe katettikleri de ortadadır. Bu gerçeği, CHP yönetiminin önde gelenleri «İkinci MC'nin düşürülmesi gecikseydi, ne denli büyük tehlikelerin beklediğini» beyan ederek defalarca dile getirmişlerdir.

Mesele bu kadar açıktır. Böyleyken «şiddet olayları»nı sağlı «sol»lu gösterip, hem sağa hem sola tavır alan «tarafsız» bir hükümet görünümü edinmeye çalışmak *faşizme karşı tarafsız* olmanın başka sonuç vermez. Bunun ise, değil sosyal demokratlıkla, pek benzemeye çalışılan en genel «batı tipi» demokratlıkla uzak yakın ilişkisi yoktur. Çünkü faşizme karşı tarafsız olmak, ne demokratlıkla bağdaşır, ne de insan saygısıyla!

Bugün ülkemizde şiddet olaylarının nereden kaynaklandığını hakkında halkın ezici çoğunluğu hemfikirdir. İstedigi kadar aksini iddia etsin, faşist ve ırkçı ideolojisiyle, buna uygun politikasıyla ve faşizmin kan ve yalan üzerine inşa edilen evrensel uygulamasını aynen benimseyip tatbikata koymasıyla, MHP faşist saldırıların esas kaynağını oluşturmaktadır.

Gerek Türkiye'de gerek dünyada MHP'nin ideolojisinin faşizm olduğundan kuşkusuz olan yoktur. Çünkü MHP'nin ve yan kuruluşlarının önde gelenleri bu faşist ideolojinin türkçesini yazılı ve sözlü devamlı dile getirmişlerdir ve belirtmektedirler. Bu ideolojinin kan ve yalanla beslendiği ise, MHP'nin politikası ile apaçık ortadadır. MHP ve ona bağlı yan kuruluşlar bu konuda burada sayılması mümkün olmayacak ölçüde zengin bin blanço vermişlerdir. Bunlar günlük basında defalarca yayınlanmıştır. Katliam-

ların, cinayetlerin, sabotajların ve benzerlerinin faillerinden yakalanabilenlerin ezici çoğunluğunun faşist olduğu ortaya çıkartılmıştır. Bunların içinde doğrudan MHP üyesi olanların sayısı bir hayli kabarık yekûna ulaşmaktadır. Yapılacak derli toplu bir araştırma bu konuda şüpheyi yer vermeyecek bir sonuca varılmasını mümkün kılacaktır. Ve şiddet olaylarının kaynağını da MHP'nin ve onun yan kuruluşlarının bulunduğu somut delilleriyle şaşmaz bir şekilde, bir kere daha ispatlanmış olacaktır.

MHP ve yan örgütleri «şiddet olaylarının» esas kaynağıdır. Ancak bu konuda ihmal edilmemesi gereken bir başka kaynak da, kamuoyunda «kontr gerilla» olarak isimlendirilen ve 12 Mart döneminde somut varlığı çeşitli uygulamalarıyla kuşku götürmez bir şekilde kanıtlanan devlet katları içinde yuvalanmış yasa dışı bir örgütlenmedir. Özellikle provakatif olaylarda parmağı bulunduğu kesin olan bu örgüt demokrasi için büyük bir tehlike arz etmektedir. Bu gayri meşru örgütün varlığını 12 Mart döneminde birçok yurtsever ve demokrat bizzat vücutlarıyla, yani gördükleri işkencelerle tanık olmuşlardır. Son dönemdeki 1 Mayıs 77; 16 Mart İstanbul Beyazıt Katliamının, Malatya Belediye Başkanına tertiplenen suikastın ve sonrasında yaratılan olayların altında böylesi profesyonel bir örgütün bulunduğundan hemen hiç şüphe edilmemektedir. MC'nin düşürülmesinden sonra, bu yasa dışı örgütün üzerine gidilmesi doğrultusunda kuvvetli bir eğilim olmuştur. Ancak CHP, sağdan ve gerici güçlerden gelen tepkilere göğüs geremeyerek gerilemiş ve faşist hareketle, hatta CIA ile işbirliği içinde olduğuna kesin nazarıyla bakılan bu karanlık örgütün üzerine daha fazla varılamamıştır.

Şimdi yapılacak işlerden birisi de 1 Mayıs 1977 olaylarının soruşturmasını yapan Savcının da işaret ettiği gibi bazı provakatif olayların altında parmağı bulunan karanlık örgütlenmeleri de delilleriyle açığa çıkarmaktır. Bu konuda en azından 12 Mart döneminde söz konusu örgütün elinden geçmiş kişilerin tanıklıklarına başvurulabilir.

Faşist tehlikeye karşı mücadeleyi ciddiyetle ele alıp gereğince yürütmenin zamanı çoktan gelmiş geçmektedir. Senato araştırması açılması istenen tarihten bu yana yaşadığımız iki buçuk yıllık dönem boyunca «şiddet olayları» büyük bir hızla artmıştır. Özellikle MC'nin düşürülmesinden itibaren, zorbalık had safhaya vardırılmıştır. Faşist saldırganlık, kendisiyle başedilemeyeceğini ispatlamanın peşindedir. Ve CHP'nin bugünkü ciddiyetten uzak tutumu nedeniyle de, bu noktada bir ölçüde «başarılı» olmuştur.

Çünkü CHP, faşist zorbalığın kaynakları ayan beyan ortada olduğu halde doğrudan bu kaynakların üzerine yürüyeceğine ve demokrasi saflarında yer alanların tümü, kitleler bu anti-faşist talebi defalarca dile getirdikleri halde, tek tek olaylarla uğraşmak yolunu seçmektedir. Bataklık kurutulmadıkça sadece sivri sinek öldürerek sıtmanın önünü almak nasıl mümkün olmazsa, faşist saldırganlığın kaynaklarına inilmeyip, her cinayetten ve katliamdan sonra suçlu arayarak faşizm tehlikesini tesirsiz kılmak imkansızdır.

Bu nedenle Senatonun açtığı «şiddet olayları» ile ilgili araştırmayı, gecikmesine rağmen yerinde görüyoruz. Faşist zorbalığın kaynaklarını bir kez daha bütün açıklığıyla kamuoyu önüne serecek olan bu araştırmanın, tüm somut delilleri ihtiva edecek şekilde, biran önce sonuçlandırılmasını diliyoruz. Ve böylece faşist hareketin tüm demokratik kuruluşları —bu arada Parlamento onun bir bölümü olan Senatoyu— ortadan kaldırmaya yönelik menfur emellerinin, vakit daha geç olmadan açığa çıkartılmasını ve faşizm tehlikesinin, saldırganlık kaynakları olan MHP ve onun yan kuruluşları üzerine doğrudan varılmak suretiyle uzaklaştırılmasını bekliyoruz.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi
Merkez Yürütme Kurulu adına
Yalçın Yusufoglu
Genel Sekreter

I. BÖLÜM

PROGRAM

«Türkiye kapitalizmin gelişimindeki tekelsel nitelik, burjuva demokrasisinin yaygınlaşip kökleşmesine meydan vermemiştir. Burjuvazinin ırkçılığı ve şövenizmi de burjuva diktatörlüğüne besleyip güçlendirmiştir. Bunlara, etkin bir şekilde varlığını sürdüren kapitalizm öncesinden kalma keyfi davranışlar ve baskı yöntemleri

eklenince, kısıtlı burjuva demokrasisinin sınırlarının genişletilmesi büyük ölçüde zorlaşmaktadır. Faşist akımların varlığını sürdürmesine yol açan bu ortamda, tekelsel burjuvazi, zorlandığında ve şartlar elverdiğinde faşist yönetimler getirmek için tereddüt etmemektedir. Bütün bu şartlar DEMOKRASİ mücadelesinin ne ölçüde hayati olduğunu gösterir.» (TSİP Programı, s. 10-11)

II. BÖLÜM

TSİP'İN HÜKÜMETE MUHTIRASI

«Kendilerine komando adını veren ve faşist ideoloji ile donanmış olan, silâhlı ve aşırı sağcı şiddet grupları Milliyetçi Cephe İktidarı tarafından vurucu güç olarak kullanılmaktadır. Nazi Almanya'sının SS kitalarını, Mussolini İtalya'sının kara gömlekli-lerini, Franko İspanya'sının falanjist gruplarını kendilerine model olarak alan, düzenledikleri yürüyüşlerde adı geçen örgütlerin faşist milislerinin bir zamanlar yaptıkları kaz adımlarıyla yürüyüşlerini ya da sağ kollarını ileri ve yukarı doğru uzatarak selâm ve-rişlerini taklit edecek kadar klasik faşist yöntemlerle eğitilmiş olan komandoların iki yıllık MC iktidarı bo-yunca öğrenciler, öğretmenler, ilerici eğilimli sayısız yurttaşlara karşı şid-det eylemlerinde ölenlerin sayısı Mil-liyetçi Cephe Topluluğunun iktidarda bulunduğu sürede ikiyüzü aşmış ya-ralı sayısı ise dört bine yaklaşmıştır. Bunlar resmi kayıtlarda gösterilen ra-kamlardır.» (TSİP'in Hükümete Muh. sf. 15)

«Milliyetçi Hareket Partisi'nin Ge-nel Başkanı ve Milliyetçi Cephe İkti-darının Başbakan Yardımcısı Türkeş, «bozkurtların» adını verdiği koman-dolarının, devletin emniyet kuvvetle-rine yardım ettiğine ve etmeğe de-vam edeceklerini açıklamıştı. Keza 1977 Nisan ayı başında Parlamentoda erken seçim kararı alındıktan sonra A. Türkeş, bozkurtlarının seçim san-dıklarını koruyacaklarını ve seçimler-de emniyet kuvvetlerine yardımcı ola-caklarını açıklamıştı. Türkiye kamu-oyu 5 Haziran Seçim gününde ko-mandoların anti-demokratik bir or-tam yaratmak ve demokratik eğilimli bir kısım seçmen yurttaşlar üzerinde terör estirmek anlamına geldiğini pek iyi bilmektedirler.

Nitekim Yüksek Seçim Kurulu da A. Türkeş'in beyanati üzerine bir bil-diri yayımlayarak seçimlerde hiç bir vetlerinin görevini üslenmeye kendini kişi ve kuruluşun devletin resmi kuv-yetkili kılamayacağını belirtmiştir» (a.g.y. sf. 15)

«Kendilerine komando adı verilen sağcı şiddet gruplarının resmi ma-kamlarca himaye edildiklerinin en so-mut kanıtlarından birisi İzmir'de ko-mandoların bir saldırı eylemi nedeni ile onlardan bir kısmını yakalayarak adli makamlara teslim eden bir jan-darma yüzbaşısının olaylardan kısa bir süre sonra görev yerinin değiştiri-lerek bir başka göreve tayin edilmes-i-dir.

Komando adı verilen bu saldırgan ve faşist gruplar bir çok saldırılarını polislin gözü önünde yapmakta ve hat-ta çoğu kez onlardan himaye ve des-tek görmekteydiler.

Nitekim İstanbul Üniversitesi Rek-törü Prof. Dr. Haluk Alp de olayların içinde bulunan birisi olarak bu ger-çeği açıklamış ve sağcı grupların po-listen himaye gördüklerini belirtmiş-tir. (Cumhuriyet, 5.11.1976) (a.g.y.)

Böylelikle, söz konusu sağcı grupla-rın silâhlı ve kanlı saldırıları zaman-la ülkenin dört bir köşesine yayılmış ortaokullara varıncaya dek genişle-miştir.

Faşist eğilimli ve iyi eğitilmiş bu te-rör gruplarının saldırıları sadece si-yasi iktidara karşı olan öğretmen, öğ-renci, aydın, işçi vb. toplum kesimle-rini, bu kesimlerin çeşitli üyelerini veya örgütlerini değil aynı zamanda muhalif siyasî partileri de hedef al-maktadır. Sosyalist ya da sosyal de-mokrat eğilimli siyasal kuruluşların pek çok yerel örgüt binası ve yöneti-cisi Türkiye'nin dört bir yanında sal-dırıya uğramaktadır. Bu saldırılar ana muhalefet partisi durumunda bu-

lunan ve parlamentoda en fazla iskemleye sahip bulunan sosyal demokrat eğilimli Cumhuriyet Halk Partisi'ne kadar uzanmaktadır.

Örneğin, 5.6.1976 da CHP'li milletvekillerinin bulunduğu bir gruba oradaki komandolar ateş açmışlar, tas, sopa ve silâhlarla saldırmışlardır. Bu

parlamentolar, CHP Genel Başkanı Ecevit'in konuşacağı bir mitingin hazırlıklarını yapmak üzere orada bulunuyorlardı. Ve saldırganların ele başınının oradaki Ükü Ocağı başkanı olduğu ve bir CHP'liyi bizzat yaraladığı tesbit edildi.» (Cumhuriyet, 6.6.1976) (a.g.y. sf. 16)

III. BÖLÜM

1977 YEREL SEÇİM DÖNEMİ RADYO KONUŞMALARI

«...Milliyetçi Cephe ortaklığı halkın en masum isteklerini susturmak için zorbalığa başvuruyor. Faşist saldırganlar Seydişehir'den Aliğa'ya, Yüksek okullardan Devlet dairelerine, geçekundu mahallelerinden büyük şehirlerin sokaklarına kadar her tarafı haraca kesiyorlar. Halkı kurşunluyor, demokratik kuruluşların binalarını dinamitliyor, ortalığı hergün kana buluyorlar. Doğulu insan, sırf doğulu olduğu için aşağılanıyor, horlanıyor...» (Ahmet Kaçmaz, Radyo konuşmasından, 5 Haziran 1977)

«...Demokratik güçler arasında sıkı bir işbirliğine ihtiyaç vardır. Ancak, böylesi bir işbirliği ile Milliyetçi Hareket Partisi'nin devleti faşistleştirme operasyonuna son verilebilir, çeşitli kademelerde yuvalanmış olan faşistler sökülüp atılabilir, dört bir yanı haraca kesen faşist zorbalığın önü alınabilir...» (a.g.y.)

«Kendi solundaki siyasi çizgilerle işbirliği yapmayan bir Cumhuriyet Halk Partisi'nden faşizme karşı, etkili bir mücadele verebileceğini, faşist zorbalığın kaynağını oluşturan köklü yuvaları kurtulabileceğini beklemek bir ölçüde hayaldir...» (a.g.y.)

«...Anti-faşist güçler işbirliğine yanaşmazlarsa, zaten pervasızca tırmanan faşizm, bir gün bir oldu-bittiyle karşımıza çıkabilir dedik. Faşizm geldiğinde kimsenin gözünün yaşına bak-

maz, o sosyalistmiş bu sosyal-demokratmış diye ayırt etmez. Hepsinin icabına bakmak ister dedik. Onun için, iş isten geçmeden ne gerekiyorsa onu yapalım dedik. Ve bu son seçimler dolayısıyla Cumhuriyet Halk Partisinden daha soldakilere işbirliği çağrısı çıkardık...» (a.g.y.)

«...Biz seçimlerde her şeyden önce demokrasi cephesinin kazanmasını, demokrasi düşmanı Milliyetçi Cephe'nin yenilgiye uğratılmasını istiyoruz... bu nedenle halkımıza «Milliyetçi Cephe Partilerine oy verme, onlara oylarınla hayır de!» diyoruz. Ve ilk başta da «faşist Milliyetçi Hareket Partisi'ne asla oy verme, oylarınla faşizme dur de!» diyoruz...» (a.g.y.)

«...Bu köhne düzeni korumak isteyenlerin en zorba kesimleri... Devleti faşistleştirmek, öğretim kurumlarını ele geçirmek, demokratik kurumları yok etmek yanı sıra faşist komandoları bozkurt ulumaları ile halkımızın üzerine salıyorlar. Halk yığınları arasında korku ve yılgınlık, terör ve bezginlik yaratmaya çalışıyorlar. Amaçları Amerikan Emperyalizmi güdümünde faşist bir diktatörlüğü yerleştirmektir...» (Yalçın Yusufoglu, Radyo Konuşmasından, 6 Aralık 1977)

«...Bugün ülkemizde faşizmin baştemsilcisi Milliyetçi Hareket Partisidir. Bu parti Hitler, Mussolini, Franko gibi tanınmış faşist diktatörlerin yolunu izliyor. Hitler'in Nasyonal Sosyalizm deyimi, Türkeş'in dilinde Mil-

liyetçi Toplumculuk olmuş. Bu diktatörlerin şeflik lâkapları bile Milliyetçi Hareket Partisince taklit edilmiş. Hitler'in lâkabı Führer, Mussolini'nin şeflik adı İl Duçe, Franko'nunki Generalissimoydu. Türkeş'in de böyle bir lâkabı var. Ülkücü komandolar ona Başbuğ diyorlar. O komandolar ki. Hitler'in SS adı verilen cinayet örgütlerinin, ya da Mussolini'ye bağlı kara gömleklilerin Türk kopyalarından başka bir şey değildirlir.

Sadece bu kadar mı? Bu partinin adı da faşisttir. Örneğin şimdiki İspanyol Faşist Partisinin adı Milli Hareket, Yunan Faşistlerinininki ise, Milliyetçi Hareket Partisi'dir.

Kısacası Türk Milliyetçi Hareket Partisi de, diğer ülkelerdeki adaları ve ülküdaşları gibi, adından programına, şeflik lâkaplarından kazadığı komando yürüyüşlerine, anti - komünizm bayraktarlığından demokrasi düşmanlığına kadar herşeyiyle faşisttir.

Ne varki, faşizmi MHP ile sınırlı görmek büyük yanılğı olur. Bazı demokratik çevreler faşizmi MHP'de toplanmış bir avuç maceracının şeflik ve diktatörlük heveslerinden ibaret sayıyorlar. Oysa, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin ilk günden beri belirttiği gibi bu kanı bilimle bağdaşmaz. Çünkü her siyasî hareket gibi faşizmin de sınıfsal bir temeli vardır. Bu sınıfsal nitelik, faşist şeflerin hangi egemen sınıf çıkarlarına hizmet ettiğini gösterir.» (a.g.y.)

«...Hareket Partisi, sınıf gerçeğini reddetmek için sosyal dilim diye bir şey icat etmiştir. Ve Amerikan emperyalistleri ile işbirlikçilerin adına anti komünizmin faşist bayrağını kimseye kaptırmak niyetinde değildir. Tıpkı lânetli Hitler'in yaptığı gibi. Faşizmin bu tiyneti, hiç kuşkusuz bir avuç para babasının, bankerin, sanayicinin

ithalâtçı ve ihracatçının işçi ve köylü yığınlarına karşı uyguladığı sınıfsal tahakküme hizmet eder.

Faşizm sadece işçi sınıfına ve sosyalizme karşı değildir. Sosyalizmin baş düşmanı olan faşizm, sosyalist olmayan ilerici, demokratik düşünce akımlarına da tahammül edemez. Hatta faşist şeflikler demokratik yöntemli bir kapitalizmi seçen liberal ya da sosyal demokrat partilere de aman vermezler. Örneğin Nazi Rejimi, kendisi ile uzlaşmaya çalışan Alman Sosyal Demokratlarını ezmiş, bugün Şilideki faşist Cunta bir zamanlar komünistlere karşı kendisi ile işbirliği yapan Hıristiyan Demokrat Partiyi de yasaklamıştır. Kısacası, faşizm bütün özgürlüklerin, tüm temel hakların ve demokrasinin düşmanıdır. Faşizm kendisini gizlemek için demagogilere başvurur...» (a.g.y.)

«Arkadaşlarım, faşizmin yöntemlerinden birisi, kendi cinayet ve şiddet örgütleri vasıtasıyla bireysel çatışmalar ve faşist sokak kavgaları yaratmak bu yollarla hem ilericileri sindirmek, hem de yavuz hırsız misali suçlu ilerici güçlere yıkmaktır. Faşistler, bu düzenbazca planları için suikastlardan başka, bombalama, sabotaj, kundakçılık, gibi eylemlere başvururlar. Örneğin, Hitler, Alman Parlamento-sunu yaktırıp, suçlu komünistlerin üzerine yıkarak, büyük bir devrimci avını başlatmıştı. 12 Mart döneminde de düzmece sabotaj davaları faşist diktatörlüğe hizmet eden bir komplo-dan başka bir şey değillerdi...

...Emelleri «devlet elden gidiyor», «anarşi güçleniyor», «Komünistler geliyor» sloganlarını yaymak, kargaşalık yaratıp — bir dizi komplo ile devleti ele geçirmektir. Türkeş'in «millî devlet — Güçlü iktidar» sloganı ile ve klasik faşist diktatörlüğün propagandasını yapmaktadır... (a. g. y.)

IV. BÖLÜM

TSİP BASIN BÜLTENLERİ

«Son günlerde ülkü ocaklarına bağlı saldırganların ilerici ve yurtseverler üzerinde terör estirmek istedikleri, bazı gazete ve gazete bayilerini tehdit ettikleri görülmektedir.

Doğrudan doğruya MC iktidarının sırt sıvazlayıcılığı altında ve desteğinde olan bu saldırılar, Milliyet Gazetesini de hedef alacak düzeye çıkarılmıştır.

Yurdun bir çok yöresinde olduğu gibi İstanbul'da da, vapur iskelesi girişlerindeki gazete bayilerinin işyerleri tahrip edilmekte, satılan ilerici gazetelere el konup, yakılmaktadır.

Aynı grupların baskı ve terör girişimleri, «Üniversitelere hükümet el koymazsa, biz el koyacağız» şeklinde sürerken, bu duruma seyirci kalmamaktadır.

TSİP olarak, okullarda can güvenliğinin kalmamasının tek sorumlusu olan bu saldırganların ve MC iktidarının anti - demokratik gidişine dur demenin zamanı gelmiştir diyoruz.

Bu nifak ve terör yuvaları biran önce kapatılmalıdır.» (Başkanlık Kurulu, Basın Bülteni, 19 Ocak 1977)

«...CHP Fatih ilçesi üyesi bir genci, faşist çeteler polisin gözleri önünde kurşun yağmuruna tutarak katletmişlerdir.

...Siyasi cinayetlerin önlenmesinde, anti-demokratik gidişin ve faşist tirmanışın durdurulmasında tüm demokratik güçlerin somut anti-faşist güç ve hareket birliği günümüzün en yıkıcı sorunudur.» (Başkanlık Kurulu, Basın Bülteni, 21 Şubat 1977)

«İktidara geldiğinden beri MC, ilerici, demokrat üniversite ve yüksek okullara tahammülsüzlüğünü dile getirmekte, bu yolda her türlü tertipleme girişmektedir.

İlericiliğin yıkılmaz bir kalesi olan

ODTÜ'ye kiralık faşist çetelerin sızdırılmak istendiği, saldırtıldığı günler yaşadık. Bütün bunlar sökmeyince bu kez sicilli bir faşistin rektör atanmasıyla öğrenci gençliğin mücadelesini durdurabileceklerin zannediyorlar. Son olarak ODTÜ Yurtlarının boşaltılması ve hatta kolluk kuvvetleriyle boşaltılmak istenmesi bu tertibin bir parçası olarak sahneye konulmak istenmiştir... (Başkanlık Kurulu, Basın Bülteni, 24 Şubat 1977)

«4 gün önce bildiri dağıtırken kurşunlanarak ağır yaralanan partimiz üyesi Hanefi Özer ve diğer parti üyesi arkadaşlarımıza saldırganların MHP Şişli Gençlik Kolları ve Büyük Ülkü Derneğine mensup kişiler oldukları kesinlikle tesbit edilerek adli makamlara gerekli müracaatlar yapılmıştır.

...12 Mart'ın yıl dönümü vesilesi ile faşizmi lanetleyen ve anti-demokratik girişimleri protesto eden bildirimleri dağıtmakta olan üyelerimiz arkadan ani bir saldırıya maruz kalmış, Parti avukatlarımız ve olayı gören diğer üye arkadaşlarımız mütecavizlerin MHP Şişli Gençlik Kollarına ve Büyük Ülkü Derneğine mensup kimseler olduklarını kesinlikle tesbit etmişlerdir. Bu konuda gerekli takibatın açılması için girişimlere başlanmıştır.» (İstanbul İYK Basın Bildirisi, 17 Mart 1977)

«...Demokrasiye karşı yönelmiş faşist çabaların bir parçası olan bu olay AP'nin anti demokratik ve saldırgan kimliğini yeniden göstermiştir.

...Kendilerine milliyetçi diyen bir grup AP'li komandonun Cumhuriyet Gazetesi ve Genel Yayın Müdürü'ne saldırmaları ülkemizi kana ve ateşe bulayan AP öncülüğündeki MC iktidarının yeni bir tertibidir.» (Başkanlık Kurulu, Basın Bülteni, 20 Mart 1977)

«Her geçen gün yoğunlaştırılmaya ve yaygınlaştırılmaya çalışılan faşiz-

min boy hedeflerinden birisi de öğrenci gençliğimizdir. Dış ve iç ege-men güçlerin karanlık mihrakları tarafından yıllardır tek merkezden yönetilen bu planlı saldırı ve cinayetler yüksek öğrenim düzeyinden ortaokullara kadar, geniş öğrenci kitlesinin öğrenim özgürlüğünü ve can güvenliğini yok etmiştir. Bu sistemli ve siyasal amaçlı cinayetlerden ve faşist saldırılardan dolayı yüzbinlerce öğrenci ölüm tehdidi altındadır. Çok geniş bir toplum kesimini oluşturan öğrenci aileleri de bu nedenle büyük bir tedirginlik ve endişe içindedir.

Çeşitli mihraklar öğrenci olaylarını bir sağ ve sol çatışması olarak göstermektedir. Oysa gerçek olan sağ, sol çatışması değil, doğrudan doğruya faşist saldırılardır. Geçen hafta bir öğrenci yurduna ağır bir tahrip kalıplı atarken ölen öğrencinin sağcı eğilim taşıması da bunun son kanıtlarından biridir.

Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Türkeş bir yandan sözde barış çağrıları yaparken, kendilerine ülkücü komando adını veren faşistler yurt çapındaki saldırılarını sürdürmektedirler.

...Faşist teröre ve baskılara karşı bireysel mücadele vermek, gerçekte halk düşmanı güçlerin tuzağına düşmektir. Çünkü faşizme karşı mücadele en geniş demokratik kitlelerin örgütlü ve yığinsal uğraşını gerektirir. Bu nedenle biz Türkiye Sosyalist İşçi Partisi olarak, gericiliğe ve faşizme karşı olan tüm gençliğin birliğini savunuyor ve gençliğimizin diğer halk güçlerimizle dayanışmasını geliştirip yükseltmeyi acil bir görev sayıyoruz...» (Ahmet Kaçmaz, Dünya Gençlik Haftası nedeniyle yayınlanan mesaj, 16 Kasım 1977)

«Gazetelerden CHP ile MHP'nin Meclis Başkanı seçimi konusunda anlaşabildiklerini okuyoruz. Faşist MHP, faşizmin karşısından olan CHP'ye yardımcı olabileceğini göstermek, böyle-

ce son zamanlarda takındığı barışçıl maskeyi takviye etmek istiyor. Buna asla kanmamak lâzım. Çünkü faşizmin politikası kan ve yalan üzerine kuruludur. MHP'nin barış çağrıları tamamıyla sahtedir. MHP'nin başındaki faşistler düpedüz yalancılık yapıp barış sözleri ederlerken faşist zorbalarda göz göre göre cinayetler işlemekte ve kan dökmektedirler. Daha birkaç gün önce bir ülkücü bir binayı dinamitlerden ölmüş, kendisine ülkü ocakları açıkça sahip çıkmış ve cenaze töreni düzenlemiştir. Ülkü ocaklarının MHP'nin yan kuruluşu olduğunu bilmeyen yoktur. Bu olay MHP'nin sabotajlar ve patlamalar düzenlediğinin açık delilidir.

MHP faşist bir parti olduğu halde faşizme karşı olduğunu ifade ederek apaçık yalan söylemektedir. CKMP'yi ele geçirdiklerinde faşistlerin ilk işi Partinin ismini değiştirmek ve şimdiki ismi almak olmuştur. Çünkü o günlerin en azılı faşisti olan Franko'nun partisinin ismi de Milli Hareket Partisiydi. Tek başına bu olay bile MHP'nin faşist bir parti olduğunu gösterir. Oysa son günlerde MHP'nin sahte barış çağrılarında kamp onu partilerden bir parti gibi görme ve gösterme gafletine düşenler vardır. Bu son derece tehlikelidir. Çünkü faşizm geldiğinde gaflete düşenlere de aman vermez. Dün Hitler canavarının Almanya'da, bugün Pinochet katilinin Şili'de yaptıkları ortadadır. Bu nedenle Milliyetçi Hareket Partisi'nin faşist bir parti olduğunu bilmek, sahte barış çağrılarında kanmamak ve onu tecrit etmek şarttır.» (Başkanlık Kurulu Basın Bildirisi, 17 Kasım 1977)

«...Kontr-gerilla adlı işkence örgütü, pek çok kimsenin etinde kemiğinde bıraktığı izler nedeniyle varlığı tartışılmayacak bir olgudur. Önemli olan onun varlığını tartışmak değil, ne olduğunu açığa çıkarıp ortadan kaldırmaktır. Üstelik bu örgütün faşist cuntayı tezgâhlamayı üstlendiğini

de bilmeyen kalmamıştır. Demokrasi açısından böylesine ciddi tehlike arz eden yasa dışı bir örgütün üzerine gidilmesi ve ortaya çıkarılıp varlığını son verilmesi tüm demokrasi güçlerinin acil görevi haline gelmiştir. Faşizme ve işkenceye karşı olduğunu söyleyen hükümet de bu konuda üzerine düşeni yapmalıdır.

Kontr-gerilla meselesi hükümetin demokratiğinin da samimiyetinin ölçüsü olacaktır. Çünkü, devlet içinde yuvalanmış yasadışı bir örgütün açığa çıkartılmasında hükümete önemli bir rol düştüğü açıktır. Hükümet bu konuda olumlu ve aktif bir tutum izlediği takdirde tüm demokrasi saflarının desteğini arkasında bulacaktır.» (Ahmet Kaçmaz, Basın Bülteni, 2 Şubat 1978)

«Başbakan anarşinin önünün birkaç ay içinde alınacağını umduğunu söylemektedir. Ancak görülen odur ki, anarşi ile mücadele diye mevcut uygulama sürdürülecekse Başbakanın umudu umut olmaya devam edecektir. İzinli, belgeli afiş yapıştıran mühendisler karakola çekilip «biz orta Asyadan geldik» naraları arasında meydana dayağından geçiriliyorsa anarşi bizzat devlet katlarında devam ediyor demektir. İçişleri Bakanının açıkladığı faşistlerle işbirliği halindeki polis örneği herkesce bilinen bir olgunun sadece bir örneğidir.

...Meseleler ciddi bir şekilde çözüm beklerken «hem sağdan, hem soldan gelecek her türlü şiddete karşı» şeklindeki beyanlarla mücadele yürütülemez. Biz Parti olarak «sol» macceracı akımların, bireysel terörizmin her zaman karşısında olduk. Böylesi yolları benimseyenlerin provokasyon ortamı yarattıklarının devamlı işaret ettik. Ama bugün her akli başında kişi açıkça görmektedir ki, anarşiyi devamlı diri tutmaya çalışan faşist zorbalardır. Ve bu saldırganların kaynağında faşist MHP ve onun yan kuruluşu Ülkü Ocakları vardır. Hükümet

bu zorbalık kaynaklarının üstüne ciddi bir şekilde yürümedikçe anarşiyi son verilmesi bir hayalden öteye gitmeyecektir.» (Başkanlık Kurulu, Basın Bülteni, 11 Şubat 1978)

«...MC iktidarı kanalından tırmandırılan faşizm İkinci MC'nin düşürülmesi ve yerine sosyal demokrat ağırlıklı bir hükümetin kurulmasıyla bir darbe yemiştir. Ancak faşizmi tırmandırmakta kararlı olan gerici egemen güçler bu sefer tedhiş olaylarını alabildiğine yoğunlaştırmışlardır. Böylece bir yandan CHP hükümetinin de anarşinin önünü alamayacağı görünümü yaratılırken bir yandan da dolaylı, dolaysız baskı rejimlerinin ortamı hazırlanmak istenmektedir.

...Son trenyolu sabotajı yoğunlaştırılan tedhiş olaylarının tırmandırılması olarak görülmelidir. Kısaca mevcut imkânlarla tedhiş olaylarına son verilemeyeceği kanıtlanmak istenmektedir. (Ahmet Kaçmaz, Basın Bülteni, 26 Şubat 1978)

«İtalyan teröristlerinin Aldo Moroyu katletmeleri sadece emperyalist ve gerici güçlerin ekmeğine yağ sürmüştür. Bireysel terörizmin sömürü ve baskı güçlerinin çıkarlarına hizmet etmekten başka sonuç vermediği bir kere daha görülmüştür. Kendilerini solcu gösteren teröristlerin bu cinayeti, emekçi halkın verdiği sosyal kurtuluş mücadelesine zarar getirmiştir. Emperyalist ve gerici güçler meseleleri yeterince kavramamış kitleleri yönelttikleri «solu kötüleme» propagandası için uzun zaman çiğneyecekleri bir sakız daha bulmuşlardır.

İşçi sınıfı, kurtuluş mücadelesine zarar veren ve iktidarını geciktiren bireysel terörizme baştan beri karşı çıkmıştır. İşçi sınıfı sosyalizmi tarihin en zalim yönetimlerinden birini temsil eden Çarlar'a tertiplenen suikastleri bile mazur görmemiş, aksine bu gibi eylemler peşinde olan sol görünümlü terörist akımları her zaman mahkum etmiştir. Tarihin kendisi bu

bilimsel tutumun ne kadar doğru ve yerinde olduğunu defalarca ispat etmiş, sosyalizm devamlı zafere ulaşırken, bireysel terörizm dünyanın her yerinde sürekli kaybetmiştir.

Bireysel terörizmin monopolcü devletin demokrasi düşmanlığına tepkiden kaynaklanması bir mazeret olamaz. Çarlık despotizminde bile mahkum edilen bireysel terörizmin, işçi sınıfı mücadelesi sonucu pek çok hak-

lar edinilmiş burjuva demokrasisinde mazur görülebilecek en ufak bir yanı yoktur. İşçi sınıfı onun ekonomik, siyasi, ideolojik mücadelesi ve bilimsel çalışma üslubu vardır. İşçi sınıfına ve sosyalizme hizmet etmek isteyenlerin yolu, işçi sınıfının yolu olmalıdır. Aldo Moro olayı, hem dünyada hem de ülkemizde bireysel terörizmden medet uman terörist akımlara bir ibret dersi olmalıdır.» (Ahmet Kaçmaz, Basın Bülteni, 11 Mayıs 1978)

V. BÖLÜM

BASINA YAPILAN AÇIKLAMALAR

«Olaylar üzerine olağanüstü bir toplantı yapan TSİP Başkanlık Kurulu son durumu görüşmüş ve «Sömürücü mihrakların doğrudan doğruya halkımızın ve gençliğimizin, bağımsızlık - demokrasi mücadelesini hedef alarak saldırılarını yoğunlaştırdığını» belirtmiştir. TSİP Başkanlık Kurulu partinin İstanbul ve Ankara il örgütlerinden ve öğrenci üyelerinden telefonla gelen bilgileri de değerlendirerek yani faşist saldırıların olabileceğini belirterek örgütü uyarmış, partililerin uyanık ve hazırlıklı olmalarını ertesi gün İzmir'de yapılacak olan referandum mitinginde güvenlik görevlilerinin arttırılmasını kararlaştırmıştır.» (TSİP Başkanlık Kurulu bildirisi, Kitle, s. 33, sf. 5)

«Yabancı mihraklardan ve onların Türkiye'deki satılmış ortaklarından aldıkları direktiflerle, Türkiye'de faşizmi davet ortamı hazırlamaya çalışan faşist saldırganların son günlerde özellikle öğrenci gençliğimizi hedef alan saldırıları artık cinayetlere dönüşmeye başlamıştır. Geçtiğimiz gün faşist saldırganlar, Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi öğrencisi ve İstanbul Yüksek Öğrenim Kültür Derneği Yönetim Kurulu üyesi Şahin

Aydın'ı bıçakla yaralayarak öldürmüşlerdir. Devrimci, Yurtsever kardeşimiz Şahin Aydın'a yöneltilen saldırı bir süredir devam eden faşist saldırıların ve tezgâhlanan planların bir parçasıdır. Özellikle Halk ve Demokrasi düşmanı güçlerin sağ cephe adı altında birleşmeye çalıştıkları şu günlerde faşist komandolar, bu halk düşmanı ortaklığın vurucu gücü olarak kullanılmaktadır. Bu eli silâhlı ve kanlı saldırganların artlarındaki güçler, aslında halkımızı sömüren, halkımızın demokratik mücadelesine engel olmaya çalışan sermaye ve ortaklarıdır.

Devrimci kardeşimiz Şahin Aydın'ın vuranlar karşılığında emekçi halkımızı bulacaklardır. Faşizmi emekçi halkımız yenecektir.

Yeni oyunların tezgâhlandığı, sermayenin yeni bir baskı ve tahakküm dönemine hazırlanma hayalleri içinde olduğu şu günlerde Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, faşist saldırılara ve planlara karşı başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm emekçi halkımızın ve tüm demokratik güçleri uyanık olmaya, güçbirliği içinde mücadele vermeye çağırır.» (Ahmet Kaçmaz, Basın Bildirisi, Kitle sa. 39, sf. 1)

«İşçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın ekonomik, demokratik, siyasal

mücadelesini engellemeye yönelik uygulamalar, yurtsever gençliğimize karşı her gün yeni bir cinayete varan faşist saldırılar Doğu Anadolu'daki emekçi köylüler üzerinde toplu katliamlara varan şöven baskılar gitgide yoğunlaşıyor. Demokratik hak ve özgürlükler üzerindeki keyfi engellemeler günden güne artıyor.

Yerli, yabancı mihraklardan demokrasi ve halk düşmanı gizli servislerden yöneltilen, emperyalizm ve yerli ortaklarının açık faşizm özelemlerinin maşası ve tahrikçisi faşist saldırganlar, saldırılarını, çeteler halinde dolayarak işledikleri cinayetlerini, resmi kuvvetlerden ve yetkililerden de güç ve destek alarak sürdürüyorlar.

Kendilerine «komando» adı veren bu saldırgan güruhun, bu katiller çetesinin kimler tarafından hangi amaçlarla yönetildikleri ve kimlikleri açıkça ortadayken; polis ve emniyet güçleri faşist saldırıları saklayıp sağ sol çatışması diye göstermeye çalıştıkları bu olaylarda, ilerici, devrimci, yurtsever ve sosyalistleri göz altına alıyor, karakollarda hırpalıyor ve saldırganlarla açık işbirliği yapıyor.

Meclisten güvenoyu bile almamış tekellerin kısa vadeli çıkarlarının uygulayıcısı olan bir hükümet, bütün bu katliamlar, cinayetler, saldırılar, Anayasa ihlalleri, anti-demokratik uygulamalar karşısında seyirci kalıyor.

Demokrasi düşmanlığını, faşizm özelemlerinin, faşist saldırıların, işçi

sınıfımızı, emekçi halkımızı, yurtsever gençliğimizi, aydınlarımızı, tüm demokrat güçleri aynı şiddetle tehdit ettiği şu günlerde ortak ve somut hedefler etrafında, bütün demokrat güçlerin güç birliği acil ve ertelenmez bir görevdir. Nedenleri ve ardındaki düşünceler ne olursa olsun, demokratik güçlerin bölünmesinden sadece hakim sınıflar ve faşist saldırganlar yararlanır. Tarih bize, faşizm karşısında zaaf ve yenilginin temelinde, demokrasi ve özgürlükten yana güçlerin aralarındaki ikinci dereceden çelişkileri ön plana çıkartıp, faşizme karşı birleşik cepheyi örgütleyememiş olmalarının bulunduğunu gösteriyor.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, keyfi anti-demokratik uygulamalara, faşist saldırılara, saldırganlara ve onlara müsamaha hükümlerine karşı, aşağıdaki ilkeler ve hedefler etrafında somut bir güç birliği önerisi getirmektedir.

Bu güç birliğinin oluşturulması, programı, ilkelerin genişletilmesi, ve önceliklerinin saptanması, eylem biçimlerinin ortaya konması güç birliği biçimlerinin ortaya konulması güç birliğinde yer alacak demokratik örgüt ve kuruluşların ortak karar ve ortak çabalarıyla mümkün olacaktır.

Partimiz, böyle bir güç birliği içinde bulunması gereken bütün kuruluşları, bu güç birliğini örgütlenmesine sağlamak amacıyla bir ilk toplantıya çağırma görevi bilmektedir.

- Faşist kuruluş ve uygulamalar kaldırılmalı ve cezalandırılmalıdır.
- Ülkü Ocakları ve benzeri faşist yuvaları kapatılmalıdır.
- Faşist kuruluşların, sermaye örgütlerinin, dolaylı dolaysız olarak resmi yardım görmeleri engellenmeli, mali kaynakları kontrol edilmelidir.
- Toplum Polisi Teşkilatı kaldırılmalıdır.
- Sıkıyönetim derhal sona ermeli, emekçi halk ve demokra-

tik güçler üzerindeki bu tehdit kaldırılmalıdır.

- Doğu halkı üzerinde şoven, militarist, faşist uygulamalar, sona erdirilmeli; en son somut olaylardan, katliamlardan başlayarak, sorumluları en ağır şekilde cezalandırılmalıdır.
- İdam cezası kaldırılmalıdır.
- 12 Mart sonrası faşist uygulamalardan sorumlu herkesten hesap sorulmalıdır.
- Cezaevlerindeki bütün siyasi tutuklu ve mahkumlar derhal salıverilmelidir.
- Devlet Güvenlik Mahkemeleri kaldırılmalı, şimdiye kadar aldıkları kararlar iptal edilmelidir.
- Bütün anti-demokratik keyfi uygulamalar sona ermelidir.
- Karakol dayacağı; karakolda, inzibatta dayak ve keyfi muamele sona ermelidir.
- Göz altı ve sorgu sırasında İŞKENCE uygulamasına son verilmeli, sorumluları, kanunlardaki en ağır cezayla cezalandırılmalıdır.
- Demokratik ve yasal siyasal eylemler sırasında (bildiri dağıtma, afişleme, direniş, yürüyüş vb.) emniyet kuvvetlerinin kişileri tutuklamaları ve karakollara götürmeleri şeklindeki kanunsuz uygulama derhal sona ermelidir.
- Rüşvet uygulaması, ile en şiddetli bir biçimde mücadele edilmelidir.
- Jandarma ve komando zulmüne son verilmelidir.
- Polis-faşist komando iş birliği sona ermeli bu işbirliğine katılan görevliler en ağır şekilde cezalandırılmalıdır.
- Bütün okullarda, devlet dairelerinde faşist yöneticilerin son zamanlarda azgınlaşan baskı ve tahakkümlerine son verilmeli, bu gibileri görevden alınmalıdır.
- Öğretmen ve ilerici memur kıyımı hemen sona erdirilmeli, sorumluları takibata uğratılmalıdır.
- Siyasal Haklar: bütün memurlara ve askerlere siyasal partilere girme ve siyasal haklardan yararlanma hakkı tanınmalıdır.
- Öğrencilerin siyasal eylemlerini kısıtlayan her türlü madde kaldırılmalıdır.
- Kapatılmış devrimci, ilerici tüm örgütler yeniden açılmalıdır.
- Fikir ve örgütlenme özgürlüğünü engelleyen ceza kanununun 141 ve 142. maddeleri kaldırılmalıdır.

- Kitap ve yayın yasaklamaları, keyfi yayın toplamayla ilgili her türlü yasa maddesi kaldırılmalı, bu uygulamaların mutlaka önüne geçilmelidir.
- Siyasal Partiler ve seçim kanununun demokratlaştırılması, halkın örgütlenmesini ve siyasal hayata özgürce katılmasını engelleyen maddelerin arındırılmalıdır.
- Anti-demokratik dernekler kanunu demokratlaştırılmalıdır.
- Yeni faşist yasaların çıkması, kanunlarda anti-demokratik yönde değişiklikler yapılması engellenmelidir.
- Referandum hakkı yozlaştırılmadan, gizli oy esas olarak kanunlaştırılmalıdır.
- Kamu personeli dahil, sendikalaşması, toplu sözleşme ve grev hakkı tanınmalıdır.
- Grev ertelemeleri ve yasaklamaları sona ermeli, hiç bir merciin grev yasaklama yetkisi olmamalıdır.
- Fabrikalarda, iş yerlerinde özel koruma ekipleri kurulmasına ilişkin kanun tasarısı geçersiz olmalıdır.
- İşçi-Memur ayırımı kalkmalıdır.
- Lokavt kaldırılmalıdır.
- İşsizlik sigortası mutlaka kurulmalı ve bundan önce işten çıkartılmış işçiler yararlanmalıdır.

(TSİP'in faşizme karşı güçbirliği çağrısı, KİTLE S.44, sf.1)

«29-30 Kasım tarihlerinde toplanan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Yönetim Kurulu, önümüzdeki dönemde yürüteceği çalışmaların ana hatlarını tesbit etmiştir. TSİP Genel Yönetim Kurulunun mutad toplantısı sonunda yayınlanan bildiride, ülkemizin içinde bulunduğu siyasi durumun genel bir kesiti verildikten sonra, MC iktidarının son günlerde had safhaya varan hırçınlığı şiddetle yerilmekte ve geniş emekçi yığınlar üzerinde estirilerek istenen terör havasının MC'nin çaresizliğinin bir tezahürü olduğu belirtilmektedir. Bildiride özetle şöyle denilmektedir:

'Türkiye'de sömürü ve yolsuzluk, bizzat en yetkili kişilerin yakınları tarafından işlenen suçlar olarak görülmemiş boyutlara ulaşmışken; Tür-

kiye'nin dış dünyadaki haysiyeti ve yeri, Türkiye egemen güçlerince çığnemişken; yabancı sermayeye bağımlılık ve emekçi halkın çıkarlarının ve emeğin yabancılara peşkeş çekilmesi son raddesine varmışken silahlı faşist çeteler hemen hemen tüm yüksek öğretim kurumlarını işgal etmişken ve silahlı saldırılarına her gün yenisi eklenirken Türkiye'nin Başbakanı, «anarşi» konusunda sorulara, gelişmelerin sorumlusunun «afaktan yararlanan siyasal tutuklular olduğu» cevabını verebilmektedir.

Siyasi af, her zaman belirttiğimiz gibi asla, egemen sınıfların bir lütfü değildir. Emperyalizm ve onun yerli ortaklarının sömürü ve zulmüne karşı uygulanan terör ve yıldırmanın, yine demokrasi mücadelesi sonucunda

bir ölçüde yürürlükten kaldırılmasının bir şeklidir. (TSİP GYK Bildirisi, Kitle s. 87, sf. 11)

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, «Olaylar anarşistleri öldürmekle önenebilir» diyen Ankara sanayii odası başkanı Hami Kartay'ın egemen sınıfların vahşet ve geriliğini bir kere daha gözler önüne serdiğini belirtti.

Kaçmaz demecini şöyle bitirmiştir: «Halk düşmanı tekelci burjuvazi ve onun siyasi iktidarı milliyetçi cephenin yaptıkları yanına kâr kalmayacak, hesabı mutlaka sorulacaktır.» (Kitle s. 94, sf. 2)

«Bir yıldır iş başında bulunan MC iktidarı ve onun koalisyon ortağı MHP'nin yan kuruluşu olan Ülkü Ocakları, işçi ve öğrencilerin demokratik direnişlerini kırmaya ve kanlı saldırılarını sürdürmeye devam etmektedir.

Son günlerde İstanbul da buna benzer olaylar artmaktadır. Hatta, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne silahlı baskın yapan bu örgütün yöneticileri hakkında soruşturma açmak zorunda bile kalmıştır.

Halk düşmanı eylemleriyle her geçen gün kendini sergileyen Ülkü Ocakları vb. kuruluşlar kapatılmalıdır.

Yurt dışında da faşist girişimlerde bulunan MC. İktidarının geniş desteğindeki kendilerine komando diyen bu mihrakların, halkımızın bağımsızlık, demokrasi özlemlerine set çekilebilmesi için gizli açık kuruluşlarla da beslenip desteklendiği belli olmuştur.» (TSİP Başkanlık Kurulu Bildirisi, Kitle s. 104. sf. 2)

«Milliyetçi Cephe»nin iktidar olmasıyla başlayan faşist saldırılar, Memur-Öğretmen'e, İşçi ve Öğrenciler üzerinde giderek yoğunlaşmış, son günlerde ise Ankara'da bu saldırı ve kanlı terör, doruk noktasına ulaşmıştır.

Bu cinayetler faşist çeteler ve MC'nin maşası polisler tarafından perva-

sızca işlenmekte, MC'nin başı Demirel suçluluk telaşı ile verdiği demeçte adeta kekelemektedir.

Öğrencilerin katledilmesi olayının planlı ve tertipli olduğu, MC iktidarının bu planın çeşitli 'Bilinmeyen' çevrelerin yanında baş tezgahlayıcı olduğu ve uyguladığı şüpheye yer bırakmayacak şekilde açıktır.

Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm mücadelesinin düşmanları MC iktidarı ve onun sivil faşistleri, egemen çevrelere 12 Mart'ın kanlı ortamını getirilmesi için gerekçe hazırlamaktadırlar.

Son olarak, kanlı cinayetler birkere daha göstermiştir ki eli kanlı MC iktidarının çöküşü yakındır ve açtığı kan denizinde son çırpınışlarını yaşamaktadır.

Faşist tirmanışı ve kanlı cinayetleri önlemenin tek yolu aktif kitle mücadelesidir. Partimiz tüm ilerici demokrat yurtsever ve sosyalistleri grev, direniş, miting vb. aktif kitle eylemleri örgütlemeye çağırır.»

(TSİP Başkanlık Kurulu Basın bildirisi Kitle s. 105 sf. 2)

«Ancak bütün çabalar boşunadır. 12 Mart faşizminden de aldığı dersler faşizme karşı daha bir bilinen halkımızın muhalefetinin bu gün erişmiş olduğu seviye bütün eksikliklerine ve özellikle örgütlenme yetersizliklerine rağmen faşizme geçit verinecek bir güçtedir. Üstelik bütün dünyada faşist yönetimler teker teker devrilirken ve faşistler tüm dünya halklarının en koyu nefretini üzerinde toplarken, barıştan yana güçler, dünyamızın ileri doğru gidişinde başlıca etken olarak daha bir sağlamlaşırken, Türkiye'de faşizmi tezgahlamak pek kolay olmasa gerekir. Biz böylesine 'elverişsiz' şartlar altında önümüzdeki kısa dönemde faşist bir yönetimin uygulanmasının objektif olarak mümkün olmayacağı kanaatindeyiz.

Ama bütün bunlar, toplumsal mu-

halefetin günümüzdeki mücadelesinin temel niteliğinin anti-faşist olduğu gerçeğini gölgelemez, onun önemli vurgulamamıza engel olmaz, olmamalıdır. Nitekim, önümüzdeki toplumsal tehlikenin faşizm olduğunu kavrayan pek çok kuruluş ve kişi, her gün seslerini daha bir yükseltmektedirler.

Faşizmin önüne geçilmesinin ve onun yenilgiye uğratılmasının önde gelen şartı, bildiğimiz gibi en geniş kitleleri demokrasiden yana tüm toplum güçlerinin mücadeleye örgütlü olarak seferber edilmesidir. İşte halkımızın anti-faşist mücadeledeki başta gelen eksikliği de bu önemli noktada yatmaktadır.

Bu gün geniş yığınlar faşizmin iç yüzünü ve tüm kötülüklerini bilinçlerine çıkartmış olsalar ve ona karşı etkili bir mücadele yürütmek için gerekli örgütlenme ve birlikten yoksundular. İşte bu objektif bizi önümüzdeki dönemde acil görevin, halkımızın sürdürdüğü demokrasi mücadelesinin birlik ve beraberliğe kavuşturulması olduğunu gösterir. Gördüğümüz kadarıyla bir ölçüde yavaş ve geç olsa da bu konunun önemi geçtikçe daha anlaşılacaktır. (Ahmet Kaçmaz, Kitle s. 109 sf. 4)

«Egemen çıkar çevrelerinin faşist mihrakların yeni bir mizansen sahneye koymaktadırlar. Son zamanlarda ortaya çıkan birtakım raporlar Alman İçişleri Bakanlığı kaynaklı haberler Ankara DGM savcısının beyanatı ve nihayet Gaziantep olayı bu zincirin halkalarıdır.

...Yerli tekellerin faşist mihraklar ve onun ardındaki güçler faşizmi daha da tırmandırmak ve klasik polis devletinin yerleştirmiş gayretlerini yeni mizansenlerle beslemektedirler. Son günlerde kaynağı meçhul sözde CHP gençlik kolları raporunda bir kısım sol ya da maocu örgütler hakkında yalan yanlış bilgi-

ler yayınlanmıştır. Bunu Alman İçişleri Bakanlığının oradaki maocu örgütler hakkında hazırladığı raporu izlemiştir. Sağcı gazeteler solcu veya maocu örgütlerin Türkiye'de bir ayaklanma planladıklarını sansasyonla yazmışlardır. Bu yayın sürerken Ankara DGM savcısı aynı paralelde bir demec vererek bir kısım yarı-altı örgütlerinin seçimleri yaptırmamak ve Türkiye'de fedaratif bir cumhuriyet kurmak için ayaklanma düzenleyeceklerini söylemiş ve bu demec TRT haber bültenlerinde ön planda uzun uzun verilmiştir.

Bu demecin çıktığı akşam Gaziantep'te emniyet kuvvetleri bir eve baskın yapmışlar ve THKO mensubu olduğu ileri sürülen kişilerle bir silahlı çatışmaya girişmişlerdir.

Bütün bunlar aynı mizansenin halkalarıdır. Polis, provakatif çalışma yapan maceracı sözde devrimcilerin ya da maocuların faaliyetlerini kontrol altında tutmakta, bunların içine sızmakta ve bu tür örgütlenmeleri işin geldiği zaman yem olarak kullanmakta veya çeşitli şekilde provakasyona getirmektedir. Gaziantep olayı da polisin uzun süredir bilgi sahibi olduğu bir faaliyeti, yukarıda belirttiğimiz raporlar ve demeclerden sonra bir provakasyon tarzında açığa çıkarmasından ibarettir, ve bu faşist tirmanışa gerekçe edinme planının bir parçasıdır. Tüm gerçek devrimci, demokrat ve yurtsever güçler bu yeni plana karşı uyanık olmalı, maceracılığı, provakatif girişimleri tecrit etmeli ve hakim sınıfların oyunlarını bozmak için kitle desteğine sahip geniş kapsamlı demokratik güçbirliğini somut programlarla oluşturmalıdırlar. (TSİP Başkanlık Kurulu, Kitle s. 113 sf. 2)

«Bütün bunların üzerine halkımızın yükselen muhalefetini bastırmak için MC partilerince uygulanan kanun dışı baskı ve terör eklenince, 1976

yılı, halkımızın en acılı günlerini yaşadığı dönemlerden biri oldu.» (Ahmet Kaçmaz'ın Yeni Yıl Mesajı'ndan. Kitle, s. 141, sf. 2)

«Son günlerde Ülkü Ocaklarına bağlı saldırganların ilerici ve yurt-severler üzerinde terör estirmek istedikleri, bazı gazete bayilerini tehdit ettikleri görülmektedir.

Doğrudan doğruya MC iktidarının sırt sızalayıcılığı altında ve desteğinde olan bu saldırılar, Milliyet Gazetesini de hedef alacak düzeye çıkarılmıştır.

Yurdun birçok yüresinde olduğu gibi İstanbul'da da, vapur iskelesi girişlerindeki gazete bayilerinin işyerleri tahrip edilmekte, satılan ilerici gazetelere elkonup, yırtılmaktadır.

Aynı grupların baskı ve terör girişimleri, «üniversitelere hükümet elkoymazsa, biz elkoyacağız» şeklinde sürerken, bu duruma seyirci kalmamaktadır.

TSİP olarak, okullarda can güvenliğinin kalmamasının tek sorumlusu olan bu saldırganların anti-demokratik gidışine dur demenin zamanı gelmiştir diyoruz.

Bu nifaz ve terör yuvaları biran önce kapatılmalıdır.» (TSİP Başkanlık Kurulu Bildirisi, Kitle s. 144, sf.2)

«Son günlerde azgınlığı azami hadine varan faşist saldırıların ve katliamların seçimleri de engelleyerek demokrasiyi rafa kaldırmayı hedeflediği açıktır. Bu gerçek toplumumuzun demokrasiden yana tüm kesimleri tarafından görülmekte ve her vesile ile açıkça dile getirilmektedir. Ne var ki her gün bir başka yetkili ağızda ifadesini bulan tepkilere rağmen faşist zorbalık dozunu artırarak sürmekte, sadece söz ve yazı ile karşı çıkmak faşist tirmanışı durdurmaya yetmemektedir. Faşistlerin ardı arkası kesilmeyen cinayet ve hunharlıklarından bizar olan halkımız artık bu gidışe dur denilmesi için tüm demokrasi güçlerinin etkin bir şekilde mü-

cadele vermelerini istemektedir.

Halkımızın nefretini çeken faşistler ve onların ardındaki demokrasi düşmanı mihraklar, demokrasi güçleri karşısında küçük bir azınlıktırlar. Buna rağmen zorbalıklarını dayatabiliyorlarsa bunun nedeni, pekiyi bilindiği gibi iktidarın imkanlarını alabildiğine istismar etmelerindedir. Bu gerçekte demokrasi güçleri tarafından defalarca tesbit edilmiştir. MC'nin biran önce iktidardan düşürülmesi gereğinin çeşitli zamanlarda ve değişik ağızlardan sık sık ifade edilmesi boşuna değildir. Şu halde faşist tirmanışa dur diyebilmenin yolu, kesin olarak MC iktidarına son verilmesinden geçmektedir.

Seçimlere 8 ay, seçim çalışmalarına ise bundan da az bir süre kalmıştır. Demokrasinin yaşatılabilmesi, seçimlerin yapılmasına bağlı olduğu kadar, seçimlerin kendisi tehlikede olduğu gibi, seçim yapılsa bile bunun tarafsız ve güvenilirli olmayacağı kesin olarak anlaşılmıştır.

Bu durumda demokrasi güçlerinin hedefi açıktır: Seçimlerin yapılmasını mutlaka sağlamak; seçimlerin güvenilir olması için mümkün olan en kısa zamanda MC'yi iktidardan göndermek ve yerine seçimlere kadar işbaşında kalacak faşist zorbalıkların önünü almakla, faşist saldırganlara gösterilen himayeyi önlemekle ve seçimleri güvenlik altında yapılmasını sağlamakla görevli bir hükümet getirmek. (TSİP'in Faşist Tirmanışa Karşı Çağırısı, Kitle, s. 146, sf. 2)

«Kimi karanlık mihrakların güttüğü amaç açıktır: Söylentilerin doza-ji arttıkça, 'Neden olmasın?' diyenler çoğalabileceği gibi bu düşüncelerini 'rasyonelleştirmek' için elverişli bir ortam ve sosyo-psikolojik koşullar olgunlaştırılmak istenmektedir. Ve en önemlisi, demokrasi güçlerinin birlik ve dayanışmadan yoksun durumlarını tesbit ettikleri ölçüde; he-

veslerinin gerçekleşmesinin önündeki en büyük engel olan halkın muhalefeti, zaafılar, dağınıklık ve güçsüzlük içinde gördükleri ölçüde, karanlık emelleri doğrultusundaki girişimleri tatbikata koymak konusundaki çretlerinin artma olasılığı vardır. Böyle si girişimlerin sonu onlar için hüsrana olsa bile —ki bu mutlaka böyle olacaktır— demokrasi güçleri de, kısa süre içinde telafisi mümkün olmayan hasarlar alabilirler.

Şu halde, meydanı demokrasi düşmanlarına bırakmamak gerekir inancındayız. Bunun için de yapılması gerekenler bellidir. Bunlardan birincisi, bir önceki mektubumuzda da açıkça belirttiğimiz gibi organizasyonunda Partinin önemli payı olması gereken siyasî güçlerin biraraya gelmesi için bir an önce gerekli girişimlerin yapılmasıdır. İkincisi ise, cunta vb. süpekülasyonların tahribatını önlemek ve etkisini azaltmak amacıyla, demokrasi düşmanlarına karşı her türlü Anayasal ve demokratik hakkı kullanarak, ama bir an bile vakit geçirmeden ve kitlelerin 'acaba?' fısıltılarıyla oylanmasına meydan vermeyecek ölçüde yoğun bir çalışma içine girmektir.

Ve böylece, mümkün olan en kısa sürede MC İktidardan gönderilmesi ve yerine faşist zorbalıkların önünü alacak, anti-demokratik tırmanışı durdurup genel seçimleri güvenlik altında yapacak bir hükümet kurulmalıdır.

Partimiz demokrasiye ve halka kastedenlere karşı üzerine düşen görevi yerine getirmek için olanca çabasını ve azmini sürdürecektir.

Çalışmalarınızda başarılar dileriz.
Saygılarımızla.

(TSİP G. Başkanı Kaçmaz'ın CHP ve DİSK'e Mektubu, Kitle s. 148, sf. 2)

«Kendilerine milliyetçi diyen bir grup AP'li komandonun Cumhuriyet Gazetesi ve Genel Yayın Müdürü'ne

saldırmaları ülkemizi kana ve ateşe bulayan AP öncülüğündeki MC İktidarının yeni bir tertibidir.

Son Uşak, Serik ve Cumhuriyet Gazetesi olayları göstermiştir ki, MC İktidarı seçimlerden önce mutlaka düşürülmeli ve bütün demokratik güçler anlamsız çekingenlikleri bırakıp bu doğrultuda elbirliği ile etkin bir çalışma yapmalıdırlar. Erken seçim tartışmaları AP'nin bir tuzağıdır. Böylece seçimlerden de önceki en acil görev olan MC'nin düşürülmesi çabaları gevşetilmek istenmektedir.»

«...Yukarıda da belirttiğimiz gibi,

yabancı ve yerli sömürücü güçlerin en gerici kesimleri erken seçim talebinde bulunurken seçimleri Adalet Partisi'nin önderlik ettiği, AP-MHP işbirliğinin belirleyici kimlik taşıdığı bir İktidar altında gerçekleştirecek demokrasiden yana güçlerin seçimlerde Parlamenter çoğunluğu sağlaması olanağını zayıflatmak hesabı içindedirler. Kendilerine ülkücü komando adını veren faşist çetelerin saldırganlığı altında, onun desteği ile ayakta duran anti-demokratik AP'nin yönetiminde ve diğer MC partilerinin bile sürekli sert eleştirilerine muhatap olacak derecede açıkça ve pervasızca AP ile MHP'nin, onların ideolojilerinin, hatta yan kuruluşlarının propagandasını, reklâmını yapan bir TRT ile seçimlere gitmek demokratik güçlerin seçim başarısı önündeki başlıca engeldir. Bugünkü koşullarda birkaç yüzbin oy'un demokratik ve anti-demokratik güçler kampaşmasında belirleyici bir önem taşıyacağı düşünülürse, bir yandan resmi makamları kontrolünde tutan AP ile MHP'nin baskısı karşısında kalacak bir kısmı mütereddit seçmen kitlesinin ya hiç oy kullanmaması, ya da oyunu demokratik güçlerden yana kullanmaktan çekinmesi, gerek saldırganların tehdidiyle, gerekse TRT'nin gerici şartlandırmalarının etkisi altında ka-

larak halk çıkarlarıyla ters düşen tercihlere yönelmesi olasılığı küçümsememelidir. Bu nedenle MC'nin yönetimi altında yapılacak bir seçim anti-demokratik niteliği bakımından halkımızın çıkarlarıyla çelişmektedir. Esasen en gerici çevrelerin isteği de böyle bir seçimdir.» (TSİP'in Demokratik Güçlere Çağrısı, Kitle s. 154, sf. 2)

«...Emperyalizmin dünyada barışı bozmak için başvurduğu bir başka metod da yerel faşist darbeler düzenlemek, faşist darbeler için müsait zemin hazırlamak ve faşistlere her türlü yardımı sağlamaktır. Yakın geçmişteki Yunanistan ve bugünkü Şili olayları apaçık ortadadır. Emperyalizm, bilhassa ABD emperyalizmi faşist darbeler tertiplemekte hayasızlığın doruğuna varmıştır. Emperyalizmin yerel faşist yönetimlerden çıkarı, aynı mevzii savaşlardaki gibidir. Bütün faşist yönetimler azgın anti - komünistlikleri ile her zaman patlamaya hazır çıban başlarıdır. Emperyalizmin çıkarlarına hanel getirecek her türlü girişimlere karşı tam bir bekçi köpeği gibi kullanılabilirler. Ve kendi ülkelerinde estirdikleri terörle en tutarlı anti - emperyalist güç olan işçi sınıfının mücadelesinin gelişip güçlenmesini önlerler. Günümüz dünyasındaki barış politikasının aynı zamanda anti-faşist olmasının anlamı buradadır.

Partimiz başta olmak üzere ülkemiz sosyalistleri, tüm anti-emperyalist güçler, emperyalizmin girişimlerine karşı gerçekten uyanık olmak sorumluluğunu göstermek zorundayız. Bunun da başta gelen çaresi, emperyalizmin savaş kundakçılığına yol açacak elverişli şartların yaratılmasından kaçınmak, böylesi gelişmelerin üzerine gitmektir.» (Kitle, s. 159, sf. 9)

«...Ve unutmayalım ki, bugün ülkemizde iktidarda olan halk düşmanı

partilerin oluşturdukları Milliyetçi Cephe topluluğu, emekçi halkın yükselen muhalefetini ezmek için, her türlü yasa dışı ve anti-demokratik yolu deniyor. Binlerce insan hakkında düşüncelerini açıkladığı, bu doğal Anayasal hakkını kullandığı için kovuşturma açılıyor. Halkın sömürüye ve baskıya karşı örgütlenmesini engellemek için her yola başvuruluyor. Bütün kilit noktalar faşistlerle donatılıyor. İnsanlar sokakta, evinde, fabrikada, okulda, faşist çeteler tarafından katlediliyor, 'falli meçhul' denilen cinayetler işleniyor. Doğunun emekçilerine ırkçı, soven, özümlemeci baskılar uygulanıyor. Yerli, yabancı, gizli açık servisler, emekçi halkımızın ayrılmaz parçası olan gerçeğin demokrasi mücadelesini baltalamak için çeşitli tertiplere girişiyor. Sosyal demokrasi ve onun partisi, emekçi halkın gözünde sözümona 'umud' olma durumunu sürdürürken, bir takım tekelci güçlerle uzlaştığını gösteriyor. İşçi sınıfı sosyalistleri ise sosyal demokrasinin demokratik görevlerinin olduğundan büyük gösterilmesinde yani sosyal-demokrasi takipçiliğine karşı çıkıyor. Oysa egemen güçler, işçi sınıfının 'ideolojik politik düşmanı maoculuğu' gericiğin hizmetinde ek bir maşa kullanma tutumunu sürdürüyor. İşçi sınıfı sosyalistleri Mao'cu provokörlere, halk düşmanlarına karşı azimle mücadele ediyor.» (Kitle, Sayı: 158, sf. 2)

«...5 Haziran seçimlerinin yaklaşmasıyla birlikte faşist saldırganlığın had seviyeye ulaştığı halkımızın gözünden kaçmamaktadır. Ancak demokrasi saflarının kararlı tutumu karşısında faşistlerin etkisiz kaldıklarını gören emperyalistler ve işbirlikçileri daha 'tesirli' metodlara başvurumaktadırlar. 12 Mart döneminin baş aktörlerinden kontr-gerilla yeniden sahneye çıkartılmış ve kanlı 1 Mayıs tertiplenmiştir. Mao'cu saldırganların

da yardımıyla Taksim Alanında halka kurşun sıkılmış, kan kusturulmuştur. Ama oynanan kaba oyun çabucak açığa çıkmıştır. CIA patentli, 'illegal' bir örgüt olan kontr-gerilla gereken kovuşturma yapılarak kanunun pençesine teslim edilmelidir. Ayrıca «Devletin içinde yer aldığı halde şimdiye kadar devletin hukukî denetimi dışında tutulan kuruluşlar da, derhal hukukî denetim içine alınmalıdır. Bu konuda Adliye'ye büyük sorumluluk düşmektedir. Şayet ülkemizde bir nebze olsun demokrasinin varlığından söz edilecekse bu konulara acilen el atılması şarttır.

Öte yandan CIA patentli örgütleri işbirliği halinde olan Maoocuların «sol» da imiş gibi gösterilip, meseleye «sol» içinde bir çatışma süsü vermek gayretleri boşa gitmeye mahkumdur. Bütün dünyada sosyalist ülkelere, işçi sınıfına ve ulusal kurtuluş savaşlarına karşı düşmanca tavır alıp ABD emperyalizmi ile işbirliği yapan Maoculuğun sahte solculuğu çoktan iflâs etmiştir. Ülkemizde de son olup bitenler, Ankara TÖB-DER mitingi ve İstanbul 1 MAYIS gösterisi Maoocuların sol ile hiç bir ilişkileri olmadığını, ABD emperyalizmin yerli uzantılarıyla kolkola, SAĞ'da yer aldıklarını göstermiştir.» (TSİP G. Başkanı A. Kaçmaz'ın Basın Bildirisi, Kitle s. 160 sf. 2)

«...Eğitim emekçilerinin yegâne demokratik yığınsal örgütü TÖB-DER'in demokratik faaliyeti, demokratik çabaları egemen çıkar çevrelerini öylesine rahatsız etmektedir ki, bu örgüte yapılan bütün baskılar ve iki defa tekrarlanan kapatma girişimleri bir sonuç vermeyince genel merkezin tahribine çalışılmıştır. Örgüte can ve mal kaybı verdirmeyi amaçlayan bu caniyane girişim anti-demokratik gerici egemen güçlerin güdümündeki faşist tirmanın yeni bir provokasyonu olup, aynı zamanda seçim günü önem-

li bir demokratik işlev görecektir ve hemen büyük çoğunluğu sandıklarda görev alacak öğretmenlerin demokratik kararlılıklarını kesin dille açıklayan TÖB-DER Genel Merkezine bir gözdağı niteliğindedir.» (TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz'ın, TÖB-DER Genel Merkezine yapılan saldırıya ilişkin demeci, Kitle, s. 162, sf. 2)

«...MC partilerinin elebaşları Ecevit'in kuracağı kabinenin Cumhurbaşkanı tarafından atanmasını önlemek için panik içinde çılgık çılgına demeciler verirken MC'nin vurucu gücündeki komando saldırılarını sürdürüyorlar A. Üniversitesinde ilerici eğilimli Doç Yavuz'un katledilmesi, önceden planlanmış ve taammüden işlenmiş hunharca bir cinayettir. MC'nin kolluk kuvvetleri diğer tüm faşist cinayetlerde olduğu gibi bu olayda da canileri korumuşlardır koruyacaklardır. Böylece MC elebaşlarının hükümeti niçin bir türlü terk etmek istemediklerinin gerekçelerinden birisi de açıkça görülmektedir. Son saldırı olayları göstermektedir ki Ecevit kabinesinin derhal atanması, yeni bakanların vakit geçirmeden göreve başlaması ve ilk iş olarak güven oylamasını dahi beklemeden faşist suikast yuvalarının üzerine cesaretle yürümesi ivedi zorunluluk haline gelmiştir.» (TSİP Başkanlık Kurulu Bildirisi, Kitle s. 165, sf. 15)

«...Bütün çabalara rağmen, seçir sonuçları CHP'nin hükümeti tek başına kurmasını mümkün kılacak bir parlamento aritmetiği getirmemiştir. Ve bu nedenle kurmuş olduğunuz kabine güven oyu alamamıştır. Bu durumda halkımız yeni bir MC tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştır. Yeni bir MC'nin tüm demokrasi saflarını sindirmek amacıyla bir zorbalığı beraberce getireceği, geçmiş uygulamaları da gösterdiği gibi gayet açıktır. O halde yeni bir MC'nin oluşmasına fırsat vermemek bütün demokrasi yanlılarının en acil görevi olarak önümüzde

durmaktadır.

Kamuoyunu oluşturan ezici bir çoğunluğu, CHP'nin tek başına kurduğu hükümetin güvenoyu almasını istemiştir. Bu istek bütün güçlülüğüne rağmen, parlamento planında en ufak bir yankı dahi bulmamıştır. MC'ci partiler demokrasi saflarına karşı, ondan öteye yeni bir MC istemeyen tüm 'kamuoyu'na karşı inatla ve blok olarak direnmişlerdir. Oysa hükümet programı, sizin de bildiğiniz gibi, partiniz programındaki hedefleri kapsamaktan oldukça uzak olarak hazırlanmıştır. Yine sizin deyişinizle 'programda parti dışı çevrelerin beklentilerine büyük özen gösterilmiştir.' Bütün bunlara rağmen 'parlamento dışı çevrelerin' parlamentodaki temsilcilerinden bir tekl dahi, sizin göstermiş olduğunuz bu 'özen'den etkilenmemiştir. Bu nokta çok önemlidir. Tek cümleyle ifade edecek olursak, CHP'nin sağa açılma politikası daha ilk adımda kesin bir başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Oysa, CHP'nin seçimlerdeki başarısında kendi dışındaki «sol»dan gördüğü desteğin önemli bir payı vardır. Bu demektir ki, demokrasi mücadelesinde başarılı olmak istiyorsa CHP sağa değil «sol»a açılmalıdır. CHP'nin dışındaki «sol» parlamentoda temsil edilmemektedir ama toplumsal muhalefet içinde büyük bir gücü ve saygınlığı vardır.

Ve parlamento aritmetiği açısından bütün yetersizliğine rağmen CHP'yi parlamenter planda MC'cilere karşı mücadelede galip getirecek olan, CHP'nin kendi dışındaki «sol» ile yapacağı etkin bir işbirliğidir. Böyle bir işbirliğinin nasıl olumlu sonuç verdiğinde yetersiz işbirliğine ve parlamento açısından çok daha elverişsiz şartlara sahip olunmasına rağmen, DGM'ler meselesinde kazanılan başarı tanıktır. Bugün parlamento aritmetiği açısından şartlar çok daha elverişlidir ve CHP'nin parlamento dışındaki «sol»

ile yapacağı işbirliği, demokrasi saflarının parlamento planındaki başarılarının yegâne güvencesi olacaktır.

Yukarıda belirttiğimiz gibi, bugün demokrasiden yana olanların ilk gündem maddesi, yeni bir MC girişimini ilk ağızda başarısızlığa uğratmaktır. Hükümeti kurma görevi eski MC'nin başına verilmiştir. O da yeni bir MC'nin ön çalışmalarını yapmaya başlamıştır. Parlamento aritmetiğinin yeni bir MC teşekkülüne yeteceği açıktır. Yeni bir MC'ye sadece parlamenter planda engel olmak, imkânsız denmese bile bir hayli müşküldür. Kısacası, yeni bir MC'nin halkımızın başına çöreklenmesine fırsat vermemenin yolu, kitlelerin böylesi bir girişimine karşı her türlü demokratik ve Anayasal haklarını kullanarak aktif tepki göstermelerinden geçmektedir.

Bu noktada ise; CHP'nin de içinde yer aldığı tüm demokrasi safları, bir an vakit kaybetmeksizin dayanışma ve beraberlik içinde yeni bir MC girişimine karşı seferber edilebileceği takdirde iktidarın «ateşten gömlek» olacağı MC'cilere dahi gösterilebilir. Böylece MC partileri ve MC'li parlamenterler arasındaki çelişkiler, onların birlikte hükümet etmelerini engelleyecek ölçüde derinleştirilip, MC'ci partilerin Millet Meclisindeki aritmetik üstünlüğüne son verilebilir. Ve yeni bir MC tehlikesi daha başlangıçta savuşturulmuş olur.

CHP, günümüzdeki demokrasi mücadelesinin safları içinde yer almış bir örgüttür. Bugün demokrasi saflarına her günden daha ağır görevler düştüğü açıktır. Yeni bir MC demek, faşizmin tüm devlet mekanizmasını eline geçirmesi ve orada bütünü ile yerleşmesi demektir. Böyle bir durumun ise «günü» geldiğinde kısıtlı demokrasinin rafa kaldırılması için çok elverişli şartları oluşturacağı açıktır. Ve demokrasi rafa kaldırıldığında, demokratik güçlerin teker te-

ker ezilmesinden kimsenin kurtulamayacağını, dünyadaki gelmiş geçmiş faşist uygulamalar göstermektedir.

Geniş çalışanlar kitlesi, yeni MC girişimlerine karşı demokratik ve Anayasal haklarını kullanarak tepki göstermeye hazırdırlar. Ve önümüzdeki günlerde MC'cilere hadlerini bildirmek üzere örgütlü bir şekilde mücadele saflarında yer alan toplumsal güçler CHP'yi kendileriyle tam bir işbirliği ve dayanışma içinde görmek istemektedirler.

Partimizin, geniş halk kitlelerinden gelen bu talebe olumlu bir tavır gösterceğini umuyor ve bunu bekliyoruz.

Partimiz; anti-faşist nitelikli her türlü işbirliğine kurulduğu günden beri olduğu gibi bugün de açıktır.

Demokrasi doğrultusundaki mücadeledenizde başarılar dileriz.

Saygılarımla.

(TSİP G. Başkanı Ahmet Kaçmaz'ın, Ecevit'e gönderdiği Son Gelişmelerle İlgili Mektubu, Kitle s. 168, sf. 2)

«Partimizin Şişli ilçe binası, güpegündüz eli silâhlı faşist komandolar tarafından basılmış ve bina ve içeridekiler tahrip edilmiştir. MC koalisyonunun faşist ortağının yetkilileri hergün sahte barış ve kardeşlik çağrılarını çıkartırlarken bu son olay, onların sözlerinin somut bir tekdibidir. Böylece faşizmin «kan ve yalana» dayalı politikası bir kez daha açığa çıkmıştır.

Gültepe'nin en merkezi yerindeki ilçe binasının faşist zorbalar tarafından güpe gündüz basılması ve saldırıganların ellerini kollarını sallayarak ortalıkta dolaşabilmeleri güvenlik kuvvetlerinin tutumu ve İçişleri Bakanlığının aczi hakkında apaçık bir delildir.

Zaten Gültepe halkını uzunca bir süredir haraca kesen faşist zorbaların parti binamızı basması halkımız üzerine uygulanan sultanın bir uzantısı-

dır. Bu gibi saldırılar, partimizi ve halkımızı yıldıramayacak, faşizm hakettiği tarih çöplüğünü mutlaka boylayacaktır.» **(TSİP Başkanlık Kurulunun Basın Bildirisi, Kitle, s. 176, sf. 2)**

«Beyazıt Meydanı Katliamı, faşizmin insanlık düşmanı, lânetli yüzünü bir kez daha açıkça gösterdi. Artık herkes anlıyor ki, ortada bir «sağ-sol» çatışması yoktur; demokrasiye kasıtmek isteyen faşist zorbaların masum insanlara caniyane saldırıları vardır. Üstelik öylesine bir cüretkâr saldırıya faşistlerin bir başlarına girişmiş olmaları zayıf ihtimaldir. Katliamın ardında, Türkiye'de demokrasinin rafa kaldırılmasından çıkarılan güçlerin emrindeki yerli ve yabancı profesyonellerin gizli açık servislerin bulunduğu muhakkaktır.

Güpegündüz, emniyet görevlilerinin kum gibi kaynaştığı bir meydana bom balarla, otomatik tüfeklerle basacaksın, insanları katledeceksin, sonra da elini kolunu sallaya sallaya çekip gideceksin! Ve koskoca meydanda katillerin peşine düşecek tek bir emniyet görevlisi çıkmayacak! Bu olup bitenlerin bir sorumlusu yok mudur?»

(TSİP Başkanlık Kurulunun Basın Bildirisi, Kitle, s. 202, sf. 13)

«Doçent Server Tanilli'nin katledilmesini hedefleyen saldırı faşist zorbalığın cüret ve pervasızlığını bir kez daha göstermesi bakımından ibret vericidir. Ülerici savcı Doğan Öz'ü katlederek hunharlıklarını doruk noktasına vardırın faşist cinayet şebekeleri, Tanilli'yi hedef alan son saldırılarıyla zorbalık tırmanışını durdurmaya değil, aksine her toplum kesiminde yaygınlaştırmaya kararlı olduklarını göstermişlerdir. Son günlerde ardarda sıklaştırılan cinayetlerin seyri, faşistlerin kurbanlarını son derece sistemli bir şekilde seçip planlı bir terör uyguladıklarını göstermektedir. Bu son cinayetten sonra faşist canilerin yeni kurbanlarının kimlerden olacağını

kestirmek hiç de zor olmasa gerekir.

Çok sevilen ilerici aydın Tanilli, bildiği gibi komünizm propagandası iddiasıyla yargılanıyordu ve bir kaç gün önce beraat etmişti. Server Tanilli beraat etmeyip de hüküm giyse ve şu anda cezaevinde bulunsaydı, canını kurtarmış olacaktı, yani bugün ilericiler, solcular, hasılı tüm demokratlar için cezaevleri daha güvenli hale gelmiştir. Bu durum kara mizahın eşi bulunmaz bir örneğidir ve ne yazık ki, bir gerçektir. Bir ülkede durum gerçekten böyleyse, o ülkenin çivisi çıkmış demektir ve defalarca belirttiğimiz gibi geçmiş MC dönemlerinde Türkiye'nin çivisi hem de son derece bilinçli bir şekilde çıkartılmıştır.

Yeni hükümet faşist zorbalığa karşı ciddi mücadele vermek istiyorsa bu son cinayet uyarıcı olmalıdır. Türkiye'de bütün demokratları komünist sayan ve «komünistlere ölüm!» diye cihat açmış olan faşist mihraklar bellidir. Tüm demokratlara yönelen saldırıların bu mihraklardan kaynaklandığını bilmeyen yoktur. Ve bu fesat yuvaları da faşist MHP ile «onun ülkücü» ve benzeri yan kuruluşlardır. Tek tek cinayetlerle uğraşmakla saldırganlığın önünün alınamayacağı doğrudan, cinayet şebekelerinin üzerine gidilmedikçe faşist terörün son bulmayacağı artık anlaşılmalıdır.»

(TSİP G. Başkanı Ahmet Kaçmaz'ın Basın Bildirisi, Kitle s. 205, sf. 16)

«Faşist canilerin katletmek kastıyla kurşunladıkları ilerici, aydın Tanilli'nin ölümden kurtulması ve sağlığının düzelme yoluna girmesi sevindiricidir. Ancak bu, halkın mutluluğu için mücadele eden değerli bir insanın yitirilmesi açısından kurtulmuş olmanın getirdiği buruk bir sevinçtir. Üstelik Tanilli'nin kötürüm kalması ihtimali de üzüntü kaynağıdır.

Oysa Tanilli'nin ölümün eşiğinden dönmesi faşist saldırganlığın arzettiği tehlikenin ciddiyetini gözlerden

saklamamalıdır. Kanlı cinayetler zinciri açıkça göstermektedir ki, faşist katliamlar son derece sistemli bir şekilde planlanıp uygulamaya konulmak tadır.

Yapılmak istenen açıktır:

Tüm toplum kesimlerinin içlerinden seçilen kurbanlarının ard arda katledilmesiyle, yıldıırılması ve zorbalığın topluma egemen kılınması, demokrasi güçlerinin zorbalığa pabuç bırakacakları yoktur.

Demokrasi saflarının öncüsü Sosyalistlerin faşizme karşı mücadelede kararlı oldukları defalarca ispat edilmiştir. Ancak hükümet faşist tehlikenin ciddiyetini kavramaktan uzak bir görünümündedir. Faşistlerin elebaşına faşist saldırganlıkla mücadele hakkında bilgi vererek ciddi bir anti-faşist mücadele yürütülmez. Faşist cinayetlerin kaynağının MHP ve yan örgütleri olduğunu bilmeyen kalmamıştır. Ve bu fesat yuvalarının doğrudan üstüne gidilmedikçe katliamların arkasının kesilmesi mümkün değildir.»

(TSİP Başkanlık Kurulu Basın Bildirisi, Kitle s. 206, sf. 4)

«Faşizm kof gücünü zorbalıktan ve yalandan alır. Bu gerçek, MC'nin düşürülmesinden bu yana geçen 3 küsur aylık sürede defalarca kanıtlanmıştır. MC dönemlerinde, bir yandan saldırganlıklarını sürdüren faşistler, bir yandan da iktidar ortağı olmanın avantajlarını kötüye kullanarak devlet mekanizması başta olmak üzere kurumlar içinde pervasızca yuvalanmışlardır. MC'nin düşürülmesiyle birlikte iktidarın nimetlerinden mahrum edilmeye başlayan faşist zorbalılar, ele geçirdikleri mevzileri koruyabilmek için bu sefer var güçleriyle saldırganlıklarına hız vermeye başlamışlardır. Planlı ve sistemli katliamların ardı arkası kesilmemesine sürüp gitmelerinin nedeni budur. Faşist zorbalıkla demokrasi saflarını sindirmeyi ve hal-

kı kaba kuvvete boyun eğdirmeyi hedeflemektedirler.

Ne ki Türkiye'nin bugün eriştiği sosyal gelişkinlik seviyesinde demokrasi güçlerinin zorbalığa pabuç bırakacaklarını sanmak hayaldir. Faşistlerin her cinayeti demokrasi yanlılarının insanlık düşmanlığı faşizme hincını daha bir bilemekte, mücadele azimlerini daha bir artırmaktadır. Ancak hükümet bu konuda bir 'istisna' göstermekte, bütün olup bitenlere rağmen faşist tehlikenin ciddiyetini kavramamaktadır. Faşist cinayetlerin önü sadece faşist katil aramakla önlenemez. Türkiye'de faşist saldırganlığın kaynakları bellidir ve bunu tüm halkımız, hatta bütün dünya bilmektedir. Bunlar faşist MHP ve onun «ülküci» yan kuruluşlarıdır. Hükümet bu zorbalık yuvaları üzerine cesaretle gitmedikçe, sistemli bir şekilde uygulamaya konulan faşist cinayetlerin önünün alınması mümkün olmayacaktır. Sosyal demokrasi bu gerçeği görür ve faşist saldırganlık yuvalarını kurutmaya yönelirse tüm demokrasi güçlerinin, bütün halkın desteğini yanında bulacaktır.»

(TSİP Başkanlık Kurulu Açıklaması Kitle, s. 207, sf. 2)

«Faşistlerin elebaşısı köşeye sıkıştırılan suçluların telâhi ile galeyan gelmiş ve gerçekleri dile getirmeye başlayan Başbakan'a İçişleri Bakanı'na galiz bir şekilde sövmüştür. Cinayetlerin sistemli ve planlı bir şekilde hangi saldırganlık kaynaklarınınca tertiplendiğini bilmeyen bir tek yurttaş dahi kalmamıştır. Sadece hükümet faşist tehlikenin ciddiyetini yeterince kavrayamadığı için zorbalıkla mücadelede başarılı olamamış ve katliamlar serisinin uzanmasına seyirci kalmıştır. Onca uyarıya aldırmayan hükümet için son Malatya tertibi biraz öğretici olmuş gibi gözükmektedir. Fendoğlu'na yapılan suikastın karanlık güçlerin marifeti olduğunun hükümet tarafından ima edilmesi ve

faşizmin suçlanması dahi olumlu bir gelişmedir.»

(TSİP Başkanlık Kurulu üyesi Aydoğan Gezer'in Basın Açıklaması, Kitle s. 208, sf. 11)

«Şahsınıza, şahsınızda ülkemizin onur kaynağı öğretmenlerimize ve tüm demokrasi saflarına yöneltilen barbarca saldırı bizleri derinden üzmüştür. İşçilerin tüm emekçilerin, demokrasiden yana herkesin azılı düşmanı faşist zorbaların, hunharca katliamlar sonucu akıttıkları kanda boğulacakları günler yakındır. Öğretmenlerin getirdiği aydınlığı, tutuşturdukları ve emekçi halkın yoluna tuttukları bilim meşalesini, kendi insanlık dışı emellerinin gerçekleşmesi karşısında en büyük tehlike gören faşistler, ne kadar gemi aziya alırlarsa alsınlar, demokrasi güçleri önünde ağır bir yenilgiye uğramaktan kurtulamayacaklardır. Tüm halkımız, sizinle, yüz akımız TÖB-DER'le birlikteyiz. İğrenç saldırının mücadele azminizi daha bir bildiği inancıyla geçmiş olsun dileklerimi sunarım.»

(TSİP G. Başkanı Ahmet Kaçmaz'ın TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu'na Geçmiş Olsun Mesajı, Kitle s. 209, sf. 13)

«İtalyan teröristlerinin Aldo Moro'yu katletmeleri sadece emperyalist ve gerici güçlerin ekmeğine yağ sürmüştür. Bireysel terörizmin sömürü ve baskı güçlerinin çıkarlarına hizmet etmekten başka sonuç vermediği bir kere daha görülmüştür. Kendilerini solcu gösteren teröristlerin bu cinayeti emekçi halkın verdiği sosyal kurtuluş mücadelesine zarar getirmiştir. Emperyalist ve gerici güçler meseleleri yeterince kavramamış kitlelere yönelttikleri solu kötüleme propagandası için uzun zaman çiğneyecekleri bir sakız daha bulmuşlardır.

İşçi sınıfı, kurtuluş mücadelesine zarar veren ve iktidarını geciktiren bireysel terörizme baştan beri karşı çıkmıştır. İşçi sınıfı sosyalizmi tarihi

en zalim yönetimlerinden birini temsil eden Çarlara tertiplenen suikastleri bile mazur görmemiş, aksine bu gibi eylemler peşinde olan sol görüşlü terörist akımları her zamanı mahkum etmiştir. Tarihin kendisini bu bilimsel tutumun ne kadar doğru ve yerinde olduğunu defalarca ispat etmiş sosyalizm devamlı zafere ulaşırken, bireysel terörizm dünyanın her yerinde sürekli kaybetmiştir.

Bireysel terörizmin monopolcü devletin demokrasi düşmanlığına tepkiden kaynaklanması bir mazeret olmaz. Çarlık despotizminde bile mahkum edilen bireysel terörizmin işçi sınıfı mücadelesi sonucu pek çok haklar edinilmiş burjuva demokrasisinde mazur görülebilecek en ufak bir yanı yoktur. İşçi sınıfının ekonomik - siyasi - ideolojik mücadelesi ve bilimsel çalışma üslubu vardır. İşçi sınıfına ve sosyalizme hizmet etmek isteyenlerin yolu işçi sınıfının yolu olmalıdır. Aldo Moro olayı hem dünyada hem de ül-

kemizde bireysel terörizmden medet uman terörist akımlara bir ibret dersi olmalıdır.»

(TSİP G. Başkanı Ahmet Kaçmaz'ın Basına Açıklaması, Kitle s. 210, sf. 5)

«İkinci MC hükümeti bozulduktan sonra elde ettiği mevzileri kaybetmek için faşistlerin saldırganlığı artırdıklarını görüyoruz. Bu saldırganlığın ana hedefi zora boyun eğdirerek halkı sindirmektir. Bu hepimizce biliniyor. Hükümetin de bu gerçeği görmemesi mümkün değil. Ancak hükümet, zaman zaman bu konuya parmak bastığı halde, saldırganlığa karşı ciddi bir mücadele yürütemiyor. CHP'yi anti-faşist mücadelede daha tutarı ve ciddi olmaya çağırıyoruz. Faşistlerden ve gerici güçlerden gelecek bütün saldırılarda hükümetin yanınız. Ve hükümeti destekliyeceğiz.»

(ANKA Ajansı'nın TSİP G. Başkanı Ahmet Kaçmaz'la Röportajı, Kitle, s. 210, sf. 13)

VI. BÖLÜM

TSİP'E ve TSİP ÜYELERİNE YÖNELİK ŞİDDET UYGULAMALARI

- 1 — 12.12.1974 Komandolar Ankara'da referandum afişi yapıştıran üye Mahmut Filiz tabancayla ağır yaralandı.
- 2 — 24. 4.1975 Dışkapı öğrenci yurdundan çıkan faşist komandolar TSİP Altındağ ilçesine saldırdılar.
- 3 — 21. 6.1975 TSİP Turhal İlçe binası komandolar tarafından yakıldı.
- 4 — 8. 7.1975 Sakarya İl örgütü gece basılarak soyuldu.
- 5 — 8. 9.1975 TSİP üyesi Mustafa Bozturgut faşistlerin saldırısına uğradı.

- 6 — 22. 9.1975 Turgutlu İlçe binası komandolar tarafından yakıldı.
- 7 — 9.10.1975 Turgutlu İlçe binası gece basılarak dolaplar parçalanmış ve soyulmuştur.
- 8 — 10.10.1975 Seçimlerle ilgili afiş yapıştıran üyeler İstanbul Aksaray'da faşist komandoların saldırısına uğramışlardır.
- 9 — 3. 1.1976 Adana'da düzenlenen mitinge komandolar saldırdı.
- 10 — 3. 1.1976 Seydişehir İlçe örgütü MHP'lilerce tahrip edildi.
- 11 — 23. 1.1976 Sakarya İl merkezi Faşistlerin saldırısına uğradı.
- 12 — 24. 4.1976 Sakarya İl Merkezi Kapısı kırılarak içeri girilmiş ve tahrip edilmiştir.
- 13 — 1. 7.1976 TSİP Trabzon İl Binasına bomba atıldı.
- 14 — 19. 7.1976 Aydın'da Parti üyesi Ahmet Yüncü öldürüldü.
- 15 — 21. 9.1976 TSİP Denizli İl Yönetim Kurulu üyesi M. Ali Kurt'a faşistler saldırdılar.
- 16 — 27. 9.1976 Sivas İl Örgütüne gece girilerek bazı evraklar çalındı.
- 17 — 8. 1.1976 İstanbul'da bir üye okul çıkışı komandoların saldırısına uğradı.
- 18 — 18. 1.1977 TSİP Sivas Merkez İlçe Başkanı 5 kişinin saldırısına uğradı. Saldırganlar yakalanmadılar.
- 19 — 14. 2.1977 TSİP Trabzon İl'i üyesi Halil Kara K.T.Ü.'de faşistler tarafından dövüldü.
- 20 — 16. 2.1977 Ankara İl Binası silahlı saldırıya uğradı.
- 21 — 18. 3.1977 Üye Hamdi Gülen pusuya düşürülerek ağır yaralandı.
- 23 — 23. 3.1977 Bursa'da Kadri Kılıç silahlı saldırıya uğradı.
- 24 — 25. 3.1977 Bursa'da partililere saldırıldı, üyelere İlhan Demirel ve Salman Türk linç edilmek istendi.

- 25 — 29. 7.1977 Turgutlu ilçe binası faşistlerin saldırısına uğradı. Aynı gün üye Seydi Akçan öldürüldü.
- 26 — 2. 8.1977 Faşistler Kartal İlçe üyesi Ali Bektaş'a saldırdılar.
- 27 — 29. 8.1977 TSİP Şişli ilçesi saldırıya uğradı. Bina tahrip edildi.
- 28 — 3. 9.1977 Şişli İlçe binasına faşistler saldırarak ilçe binasını tahrip ettiler.
- 29 — 24. 9.1977 Denizli'nin Kelekçi kasabasında TSİP'lilere saldırıldı.
- 30 — 10.12.1977 İstanbul Aksaray'da mahalli seçim afişlemesi yapan üyelere saldırıldı bir kişi yaralandı.
- 31 — 15.12.1977 TSİP Turgutlu ilçe binası faşistler tarafından kurşun yağmuruna tutuldu.
- 32 — 14. 1.1978 Kocaeli TSİP İl Temsilcisinin bürosu geceyarısı bombalandı.
- 33 — 1. 2.1978 TSİP Tefenni ilçe Başkanı faşistlerin saldırısına uğradı. Bıçakla ağır yaralandı.
- 34 — 2. 2.1978 Kars'ta Talat Temel pusu kurularak öldürüldü.
- 35 — 18. 3.1978 Antalya İl binası AP gençlik kolları üyesi bir grup tarafından basıldı.
- 36 — 21 4.1978 Ankara Basimevlerdeki Merkez ilçe binası gece saat üç'de bombalı saldırıya uğradı.

TÜSTAV

Ahmet Kaçmaz

Yaşasın Sosyalizm

«ANTIEMPERYALİST ve ANTİFAŞİST
MÜCADELENİN
YENİ PERSPEKTİFLERİ»

mayıs 1978

15 tl

Yazışma ve havale adresi: Öner Ciravoğlu
Başmüship Sk. Tan Ap. 10/11 Cağaloğlu/İstanbul

afganistan devrimi

*Afgan halkının
dünya halklarına
1 Mayıs armağanı*

haziran *hy* yayınları

15 TL.

Yazışma ve havale adresi: Öner Ciravoğlu
Başmusahip Sk. Tan Ap. 10/11 Cağaloğlu/İstanbul

Gerçek

HAFTALIK GAZETE

Oku - Okut! - Abone ol - Abone bul!

Gerçek Yayınları Eğitim Dizisi Serisi

Siyasî Eğitimde Güvenilir bir Kaynak

İsteme adresi : Başmuhasip Sok.
Tan Apt. 10/11 - Cağaloğlu - İST.

BAĞIMSIZLIK - DEMOKRASI - SOSYALİZM
MÜCADELESİNDE

Genç Sosyalist

İşçi - Köylü - Öğrenci Gençliğinin Sorunlarına
Bilimsel Yaklaşım

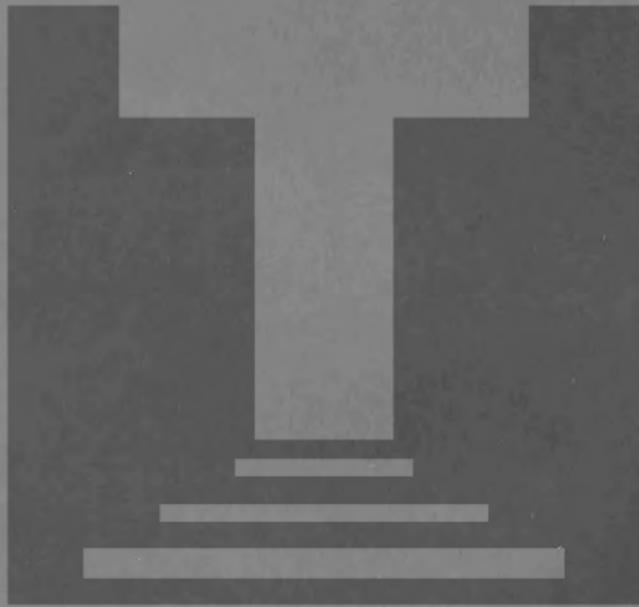
Kadın Dayanışması

DEMOKRATİK KADIN HAREKETİMİZ
İÇİN AYLIK YAYIN ORGANI

İsteme adresi : Menekşe Sok. 16/13
Demirtepe/ANK.

ilke 20 Lira

AYLIK İNCELEME YORUM BELGE DERGİSİ

TÜSTAV